

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra pedagogiky

Bakalářská práce

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT MLADÝCH KATOLÍKŮ

Vedoucí práce: doc. Michal Kaplánek, Th.D.

Autor práce: Tereza Lichtenbergová

Studijní obor: Pedagogika volného času

Forma studia: Prezenční

Ročník: 3.

2016

Prohlášení o samostatném zpracování práce a souhlas se zveřejněním práce

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací These.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum

Podpis studenta

Poděkování

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Michalu Kaplánkovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Obsah

ÚVOD	5
1 Uvedení do problematiky	7
1.1 Mládež a mládí	7
1.2 Vztah mladých lidí k náboženství	8
2 Náboženský život mladých katolíků	11
2.1 Bohoslužebné jednání	11
2.2 Svědectví Bohu	12
2.3 Společenství	13
2.4 Služba druhým	13
3 Výzkum	15
3.1 Cíl výzkumu	15
3.2 Metoda výzkumu.....	15
3.2.1 Průběh a fáze výzkumu	16
4 Vyhodnocení rozhovorů	22
4.1 Charakteristika respondentů (forma případové analýzy)	22
4.2 Přehled kódů.....	25
4.3 Srovnávací analýza.....	30
4.3.1 Evangelizace	30
4.3.2 Společenství	31
4.3.3 Eucharistie	32
4.3.4 Služba druhým	35
ZÁVĚR	37
Seznam použitých zdrojů	41
Přílohy	44
Abstrakt	83
Abstract	84

ÚVOD

Vzhledem k tomu, že se sama aktivně zapojuji do života římskokatolické farnosti v Domažlicích v plzeňské diecézi, zajímala jsem se v rámci svého studia pedagogiky volného času na Teologické fakultě JU zvláště o problematiku náboženského života mladých lidí. Proto jsem si pro svou bakalářskou práci vybrala téma nabízené doc. Kaplánkem *Náboženský život a životní styl mladých katolíků*. Mým původním záměrem bylo zaměřit se na souvislost náboženské praxe a životního stylu mladých lidí. Během přípravy bakalářské práce se ukázalo, že takto pojatý srovnávací výzkum by přesáhl možnosti bakalářské práce v mém oboru. Proto jsem se omezila na výzkum názorů a postojů mladých lidí vzhledem k náboženské praxi katolické církve. Inspirací pro mě byl výsledek společného semináře studentů Teologické fakulty JU a Katholisch-theologische Fakultät der Universität Erfurt z r. 2006, při němž probíhala kvalitativní sonda názorů a postojů mladých věřících.¹

Jako teoretické východisko jsem zvolila základní projevy života církve, jak jsou v české literatuře známy např. z prací M. Opatrného a M. Kaplánka.² Proto se předmětem mého zájmu stala čtyři klíčová témata: společenství, eucharistie, evangelizace a služba druhým.

Vzhledem k tomu, že jsem v rámci studia pedagogiky volného času absolvovala jen několik předmětů, které souvisí s teologií, těžiště mé práce spočívá v empirickém výzkumu. Jelikož se jedná o poměrně nové téma, k němuž se dosud mnoho výzkumů nevztahuje, zvolila jsem kvalitativní metodiku, která mi umožní udělat si o problematice alespoň určitý obrázek, na němž by bylo možné vystavět teorii ověřitelnou pozdějším kvantitativním výzkumem.

¹ WIDL, Maria; KAPLÁNEK, Michal. *Mládež – církev – ateismus*. Východní Německo a Česko. Mosty mezi lidmi – mosty mezi církvemi. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2006. ISBN 80-7040-904-5

² OPATRNÝ, Michal. Charitativní práce: interakce sociální práce a diakonie, 39-40. In OPATRNÝ, Michal; LEHNER, Markus et al. *Teorie a praxe charitativní práce*. Uvedení do problematiky. Praktická reflexe a aplikace. České Budějovice: Jihočeská univerzita, Teologická fakulta, 2010, 39-46. ISBN 978-80-7394-214-4; KAPLÁNEK, Michal. *Pastorace mládeže*. Praha: Salesiánská provincie 1999. ISBN neuvedeno, s. 49-50.

Práce je tedy rozdělena na dvě části: teoretickou, která objasňuje základní teoretická východiska k výzkumné části, a část praktickou, která obsahuje popis a výsledky výzkumného šetření.

Na začátku teoretické části jsem se pokusila vymezit pojem „mládež“ a charakterizovat vztah současné české mládeže k víře, a to na základě statistických údajů z Plzeňského kraje. V dalších podkapitolách stručně charakterizuji klíčová témata, která zkoumám ve svém výzkumném šetření.

Výzkumná část obsahuje cíl výzkumu a seznámení s metodou výzkumu, kterou je polostrukturovaný rozhovor, a fázemi výzkumu. Vzhledem k tomu, že jsem používala kvalitativní metodu, bylo nutné, abych podrobně popsala design a metodický postup výzkumu, který můžeme rozdělit do čtyř fází:

- přípravná fáze, skládající se ze studia textu, formulace otázek, získávání respondentů
- fáze sběru dat – průběh rozhovoru a seznámení s otázkami
- fáze zpracování – postup zpracování dotazníků, přepis a konstrukce deskriptivního systému
- fáze vyhodnocení – popis metody vyhodnocování

Poslední kapitola výzkumné části obsahuje výsledky šetření a jejich interpretaci, a to nejdříve jako případovou analýzu, poté jako analýzu srovnávací. Výzkum jsem prováděla podle pokynů vedoucího práce na základě metody P. Mayringa.³

³ MAYRING, Philipp, Einführung in die qualitative Sozialforschung. Eine Anleitung zu qualitativem Denken. Weinheim/Basel 2002. ISBN 3-407-25252-8

1 Uvedení do problematiky

Na začátku své bakalářské práce musím vymezit oblast mého zkoumání. Jestliže je předmětem mého zájmu *náboženský život mladých lidí*, je třeba nejprve vymezit zkoumanou sociální skupinu (mládež) a dále pak blíže určit vztah mladých lidí k náboženskému životu.

1.1 Mládež a mládí

Pro pojmy mládí a mládež neexistuje jednotné vymezení, lze je vnímat v různých rovinách (právní, sociologické, psychologické a pedagogické).

Vzhledem k trestní zodpovědnosti jsou za mládež považovány *děti a mladiství*, dítětem se přitom rozumí osoba mladší patnácti let; za mladistvého pokládáme člověka mezi patnáctým a osmnáctým rokem.⁴

Sociologie definuje mládí jako „fázi životního cyklu mezi dětstvím a dospělostí charakterizovanou dokončováním fyzických změn organismu započatých v pubertě, přípravou na převzetí rolí dospělého, odpoutáváním od primární rodiny, hledáním nové hodnotové orientace, hledáním nových autorit a konkrétnější přípravu na budoucí povolání.“⁵

Psychologie vnímá mládí jako „období hledání vlastní identity a smyslu života. Vývojová psychologie tradičně rozděluje čas mládí na období pubescence (asi 11–15 let, zde je však možno mluvit stejně jako o mládí zároveň o dětství) a mladé, příp. rané dospělosti (asi 20–30 let, resp. 35 let). Je to doba, v níž člověk přijímá dlouhodobé zaměstnání, vstupuje do manželství a stává se rodičem.“⁶

Pedagogika definuje mládež jako „sociální skupinu tvořenou lidmi ve věku od 15 do 25 let, kteří už ve společnosti neplní role dětí, avšak společnost jim ještě nepřiznává

⁴ Srov. § 2 zák. č. 218/2003 Sb.

⁵ JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2001, s. 160.

⁶ MARTINEK, Michael. *Ztracená generace?: o duchovním dialogu mezi českou mládeží a katolickou církví*. 1. vyd. Svitavy: Trinitas, 2006, s. 23.

roli dospělých. Má charakteristický způsob chování a myšlení, jiný systém vzorů, norem a hodnot.⁷

Kaplánek charakterizuje mládí z hlediska *židovsko-křesťanské tradice* jako životní úsek, v němž člověku schází zkušenosti, takže se lehce dopouští chyb, současně se však většinou může radovat z *výhod mládí* (zdraví, síly, krásy). Mládí není cílem, ale cestou. Někdy může být mládí *časem milosti*, jak o tom svědčí vyvolení řady mladých biblických postav ke zvláštním úkolům od Boha (např. David, Jeremiáš, Maria).⁸

1.2 Vztah mladých lidí k náboženství

Vycházíme-li z předpokladu, že náboženství je nedílnou součástí života každé společnosti a kultury⁹, týká se náboženství i mladých lidí v České republice bez ohledu na to, že většina české populace náboženství neuznává nebo jeho význam podceňuje.

Většina mladých lidí se v období puberty setkává s potřebou prožitku transcendentna, tudíž o nich nemůžeme pojednávat jako o ateistech.¹⁰ Ateista je totiž člověk, který sice náboženství zná, ale svobodně a uváženě je odmítá. Takových lidí není mnoho.

Mnozí mladí lidé si kladou otázky týkající se víry, ale jen menšina se ztotožňuje s názory církve a je praktikujícími křesťany.¹¹ Abych přesněji určila sociální skupinu, jejíž názory a postoje budu zkoumat, uvedu nejprve typologické schéma, které uvádí Martínek ve své knize *Ztracená generace*. Z něho pak vyberu typy relevantní pro můj výzkum.

1. Martínek rozděluje mladé lidi podle vztahu k náboženství do deseti typologických kategorií:¹²

⁷ PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4. aktual. vyd. Praha: Portál, 2003, s. 125.

⁸ Srov. KAPLÁNEK, Michal. *Pastorace mládeže*. Praha: Salesiánská provincie, 1999, s. 22-24.

⁹ Srov. MARTINEK, Michael. *Ztracená generace?: o duchovním dialogu mezi českou mládeží a katolickou církví*. 1. vyd. Svitavy: Trinitas, 2006, s. 44.

¹⁰ Srov. tamtéž, s. 65.

¹¹ Srov. tamtéž, s. 68.

¹² Tamtéž, s. 68.

2. aktivní členové církve (aktivita uvnitř církve, členství v církevních společenstvích a hnutích)
3. praktikující katolíci (pravidelná návštěva bohoslužeb)
4. neprotikující katolíci
5. kritičtí katolíci
6. ekumeničtí křesťané
7. necírkevní křesťané
8. lidé nevěřící, ale duchovním hodnotám otevření
9. příslušníci jiných náboženských směrů s různým vztahem ke křesťanství
10. lidé k církvi i náboženství lhostejní
11. přesvědčení ateisté

Většinu respondentů mého výzkumu mohu zařadit do kategorie č. 1, příp. č. 2; mezi nimi se mohou vyskytovat také zástupci kategorie č. 4.

Víra zralého věřícího „zahrnuje osobní přesvědčení, styl života a závaznou morálku“¹³. Tato trojice však není u mladých lidí ještě zralá, musí na ní teprve pracovat. V dospívání tedy mohou nastat dvě situace. Buď si člověk svoji víru zvnitřní, anebo ji opustí. Pro zvnitřnění víry je důležitý autentický život z víry v rodině, tedy pokud mladí lidé vidí, že jejich rodiče prožívají svoji víru upřímně a s vnitřním přesvědčením. Nejedná se však o nějaké vnucení vlastní víry svým dětem, to obvykle bývá na škodu. Mladý člověk si musí najít vlastní vzory, které ho inspirují a naplňují jeho víru. Velkou posilou pro mladé je společenství tvořené jejich vrstevníky.¹⁴ Abych zachytila alespoň některé změny, k nimž u mladých věřících dochází, zabývala jsem se ve svém výzkumu také změnou v motivaci k návštěvě bohoslužeb během dospívání. Předpokládala jsem, že v dětství většina respondentů chodila do kostela, protože „musela“, dnes však chodí dobrovolně. Tento předpoklad se na mém vzorku respondentů potvrdil.

¹³ OPATRŇY, Aleš. *Cesty pastorace v pluralitní společnosti*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006, s. 93.

¹⁴ Tamtéž, s. 93–95.

Pro dokreslení situace respondentů chci podotknout, že pocházejí z Plzeňského kraje, kde je účast mladých věřících na nedělních bohoslužbách velmi malá: podle sčítání účastníků nedělních bohoslužeb probíhající 11. a 12. října 2014 se účastnilo bohoslužby 623 mladých ve věkovém rozpětí 11 až 20 let. Mladých věřících mezi 21. až 30. rokem se v tomto termínu dostavilo 705.¹⁵

¹⁵ Informace poskytl Mgr. et Mgr. Petr Blažek, vedoucí Diecézního centra mládeže v Plzni.

2 Náboženský život mladých katolíků

Teoretickým východiskem mého výzkumu byly projevy života církve, tak jak se objevují v pastorálně teologické literatuře. Oba v úvodu citovaní autoři sice používají těchto pojmů v souvislosti se speciálními oblastmi pastorační práce (charitativní práce, školní pastorační práce), vycházejí však z obecně uznávaného modelu, který veškerou pastorační činnost církve rozděluje do čtyř oblastí.¹⁶

M. Opatrný charakterizuje tyto oblasti následujícím způsobem:¹⁷

1. *Bohoslužebné jednání*, označené řeckým slovem *leiturgia* (doslova: „dílo lidu“) je vyjádřením vztahu mezi člověkem a Bohem a taktéž i mezi Bohem a člověkem. Mezi tato jednání patří slavení mše svaté, modlitba, slavení svátostí apod.
2. *Svědectví Bohu*, označené řeckým slovem *martyria* (doslova: „svědectví“). Jde o jednání, kterým dosvědčuji, že věřím v Boha. Jedná se o misie, zvěstování víry nekřesťanům a svědectví víry, což je samotný život podle evangelia.
3. *Společenství*, označené řeckým slovem *koinonia* (doslova: „společenství“). Žít po vzoru Ježíše Krista znamená žít ve společenství.
4. *Služba potřebným*, označené řeckým slovem *diakonia*.

2.1 Bohoslužebné jednání

Za jeden ze základních projevů náboženského života křesťana považujeme *bohoslužebné jednání*, tedy jak osobní a společnou modlitbu, tak zejména oficiální církevní liturgii (svátosti, svátostiny, denní modlitbu církve), v níž má ústřední postavení slavnost eucharistie.

Eucharistie je zdrojem a vrcholem křesťanského života, je zprostředkováním Kristovy oběti, jedná se o reálnou Boží přítomnost, dochází k osobnímu setkání s Kristem.¹⁸ V mém výzkumu se dotýkám eucharistie a jejího místa v životě mladého

¹⁶ Srov. pozn. č. 2.

¹⁷ OPATRNÝ, Michal. Charitativní práce: interakce sociální práce a diakonie, 39–40. In OPATRNÝ, Michal; LEHNER, Markus et al. *Teorie a praxe charitativní práce*. Uvedení do problematiky. Praktická reflexe a aplikace. České Budějovice: Jihočeská univerzita, Teologická fakulta, 2010, 39–40. ISBN 978-80-7394-214-4.

¹⁸ Srov. *Sacrosanctum Concilium*, 10.

věřícího člověka ze dvou hledisek: z hlediska motivace (Proč jsem chodil do kostela jako dítě? Proč chodím do kostela teď?) a z hlediska formy slavení eucharistie ve farnostech (Jak by měla vypadat mše svatá?).

Vzhledem k tomu, že význam eucharistie pro duchovní život křesťana je v katolické církvi velmi zdůrazňován,¹⁹ není od věci přesvědčit se alespoň na malém vzorku aktivních mladých věřících, jak velký význam má eucharistie právě v jejich životě.

2.2 Svědectví Bohu

Pojem *martyria* (svědectví) zahrnuje dnes obvykle velmi širokou oblast života církve, která nějak souvisí s hlásáním evangelia, kázáním a vyučováním ve víře. Základem této činnosti církve však stále zůstává svědectví života, které je výmluvnější než množství slov. Podle katolického pojetí nepředstavuje *svědectví* nějakou zvláštní aktivitu: „Člověk se už tím, že se stává křesťanem, současně stává i svědkem. A v tomto svědectví je Bůh přítomen.“²⁰

V souvislosti s hlásáním víry, ale i s životem z víry vůbec, se používá v posledních 50 letech velmi často pojem *evangelizace*. Jedná se původně o biblický pojem, který se však během staletí nahradil pojmem *misie* a teprve v 2. polovině 20. století se začal opět užívat jako označení základní úlohy církve – proměňovat svět silou evangelia.²¹

Církevní dokumenty předpokládají, že mladí lidé jsou sami apoštoly – hlasateli evangelia.²² Není však jasné, jak mladí lidé chápou pojem *evangelizace* a zda se cítí být k evangelizaci zavázáni. Proto se *evangelizace* stala jedním z klíčových témat, na které jsem se zaměřila.

¹⁹ Např. encyklikou Jana Pavla II. *Ecclesia de Eucharistia* ze 17. 4. 2003.

²⁰ KAPLÁNEK, Michal. *Pastorace mládeže*. Praha: Salesiánská provincie, 1999, s. 46.

²¹ Srov. KAPLÁNEK, Michal. *Výchova v salesiánském duchu*. Praha: Portál, 2012, s. 106–107.

²² Srov. *Apostolicam actuositatem*, 12; JAN PAVEL II. Poselství k VII. světovému dni mládeže (1992). In *Kristus vás miluje*. Jan Pavel II. k mládeži. Praha: Paulínky, 2001, s. 132–136 a další.

2.3 Společenství

Společenství je podstatou křesťanství, neboť nikdo nemůže být spasen sám.²³ Společenstvím (či komunitou) v obecném smyslu rozumíme skupinu lidí, mezi nimiž převládá „niterná a citová blízkost členů a bezprostřednost a intenzita kontaktů mezi nimi.“²⁴ U křesťanů je středem společenství Kristus. Členy společenství pojí vzájemné vztahy a rovněž vztah a úzké pouto s Ježíšem. Podle A. Opatrného mladí lidé pociťují potřebu spolusdílet svůj život s ostatními věřícími, prožívat s nimi svoji víru a utvářet úzká přátelství jak s vrstevníky, tak s Bohem.²⁵ Proto můžeme *společenství* považovat za další klíčový pojem křesťanství. Společenství se tak stalo předposledním klíčovým tématem mého výzkumu.

Jak je ovšem vidět, společenství má jak svou psychosociální stránku, tak i teologický význam. Kaplánek upozorňuje na nebezpečí, které spočívá v rozporu mezi touhou mladých lidí „po intenzivnějších mezilidských vztazích“ a „životní praxí našich farností“.²⁶

2.4 Služba druhým

Služba druhým je u křesťanů něčím, co vyvěrá z víry a ze vztahu k Bohu. Tomuto tématu je věnována například první encyklika papeže Benedikta XVI. *Deus caritas est*.²⁷ Také papež František při mnoha příležitostech zdůrazňuje souvislost služby potřebným s evangelizací.²⁸ František také oceňuje angažovanost mladých lidí při pomoci „tváří v tvář“ utrpení ve světě: „*Někteří se podílejí na životě církve, zakládají pomocná sdružení a účastní se různých misijních iniciativ ve svých diecézích nebo jinde.*

²³ Srov. *YOUCAT: katechismus katolické církve pro mladé*. Přeložil Jindra Hubková. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011, s. 78.

²⁴ KAPLÁNEK, Michal. *Pastorace mládeže: studijní text pro pracovníky s mládeží*. Praha: Salesiánská provincie Praha, 1999. s. 70.

²⁵ Srov. OPATRŇÝ, Aleš. *Cesty pastorace v pluralitní společnosti*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006, s. 95.

²⁶ Srov. KAPLÁNEK, Michal. *Pastorace mládeže*. Praha: Salesiánská provincie, 1999, s. 71–72.

²⁷ BENEDIKT XVI. *Deus caritas est*. Praha: Paulínky, 2006. ISBN 80-86949-03-06.

²⁸ Srov. např. FRANTIŠEK, *Evangelii gaudium*, 176-179.

Je krásné, že mladí lidé jsou „poutníky víry“, šťastní, že přinášejí Ježíše do všech ulic, na náměstí a do každého koutu země!“²⁹

Tato papežova slova provokují k otázce: Jak je to s mladými křesťany u nás, v České republice, v plzeňské diecézi?

Na první pohled se totiž zdá, jako by oblast liturgických a jiných církevních aktivit byla jakousi zvláštní oblastí života, která jen velmi málo souvisí se skutečnými „radostmi a bolestmi, smutky a úzkostmi“³⁰ našich současníků. Proto jsem se rozhodla v rámci svého výzkumu zjistit, jak chápou mladí křesťané diakonii a zda je pomoc bližnímu integrální součástí jejich života.

²⁹ FRANTIŠEK, *Evangelii gaudium*, 106.

³⁰ Srov. *Gaudium et spes*, 1.

3 Výzkum

3.1 Cíl výzkumu

Cílem výzkumu je vytvořit sondu, která nám ukáže, jaký je vztah velmi aktivních věřících ke klíčovému oblaku života křesťana, kterými je služba druhým, eucharistie, evangelizace a společenství.

3.2 Metoda výzkumu

V této práci jsem jako metodu výzkumu zvolila polostrukturovaný rozhovor. Jedná se o hloubkový rozhovor, „což je nestandardizované dotazování jednotlivého účastníka výzkumu zpravidla jedním badatelem pomocí několika otevřených otázek“³¹. Jeho hlavní dva typy jsou polostrukturovaný rozhovor a nestrukturovaný rozhovor. Ve své práci jsem použila polostrukturovaný rozhovor, který vychází z předem připraveného seznamu témat a otázek.

Výzkum se skládá z těchto částí: „výběr metody, přípravy rozhovoru, průběh vlastního dotazování, přepis rozhovorů, reflexe rozhovorů, analýza dat a psaní výzkumné zprávy“³².

Tuto metodu jsem zvolila z toho důvodu, abych mohla zachytit co nejvíce relevantních informací od jednotlivých respondentů a abych je mohla v případě potřeby vrátit zpět k tématu.

³¹ ŠVARÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, s. 159.

³² Tamtéž, s. 160.

3.2.1 Průběh a fáze výzkumu

Časové rozvržení výzkumu		Náplň činnosti
Přípravná fáze	říjen 2015	Studium odborných textů
	listopad 2015	Formulace cíle výzkumu
	listopad 2015	Formulace otázek
	prosinec 2015	Získání a příprava respondentů
Fáze sběru dat	leden 2016	Rozhovor
Fáze zpracování	únor 2016	Slovní transkripce rozhovorů
Fáze vyhodnocení	únor 2016	Konstrukce deskriptivního systému
	únor–březen 2016	Interpretace získaných dat

Přípravná fáze

- **studium textů věnujících se tématice**
- **formulace otázek**

Otázky byly formulovány tak, aby byly co nejvíce otevřené a respondenti měli co největší možnost se rozmluvit. Proto musely být otázky zaměřeny na osobní individuální prožitky.

- **získání a příprava respondentů**

Nejprve jsem si stanovila kritéria pro výběr respondentů. Kritéria pro výběr respondentů zní takto:

- mladý věřící – člen katolické církve (15–25 let)
- žijící v plzeňské diecézi
- aktivní člen církve (pravidelně přijímající eucharistii)

Získávání respondentů probíhalo více způsoby. Některé jsem oslovovala přímo, jelikož jsem je již znala z různých křesťanských společenství či kurzů pořádaných

v plzeňské diecézi. Další respondenty jsem získala pomocí sociální sítě (facebooku), kde jsem podala žádost (inzerát) do skupiny mladých katolíků z plzeňské diecéze. Také jsem získala jednoho respondenta přes kontaktní osobu, která tlumočila moji žádost o rozhovor k mé bakalářské práci.

Poté, co dotyčné osoby oznámily, že jsou ochotné rozhovor udělat, vysvětlila jsem jim, co rozhovor obnáší, že dostanou vyplnit krátký dotazník týkající se jejich osoby a poté přijde na řadu samotný rozhovor nahrávaný na diktafon. Pokud s tímto potenciální respondent souhlasil, domluvili jsme společné datum, kdy se rozhovor uskuteční, a jakou formou (osobní setkání či Skype rozhovor).

Nyní ještě krátce popíši reakce lidí na mé oslovení. Lidé, které jsem znala, většinou souhlasili s rozhovorem, ale ve dvou případech to nebylo možné realizovat z časového důvodu. Respondenti, kteří odpověděli prostřednictvím sociální sítě (jednalo se o lidi, které jsem neznala), byli blíže seznámeni s tím, co konkrétně bych od nich očekávala. Po tomto seznámení se jeden z potenciálních respondentů omluvil, že se mého výzkumu nezúčastní. Zdůvodnil to obavou mluvit na diktafon. Dalšího člověka, který mi odpověděl na žádost, jsem byla nucena odmítnout, protože nesplňoval kritéria pro výběr respondentů, konkrétně trvalé bydliště v plzeňském kraji, v Plzni pouze studoval.

Nakonec se mi podařilo získat těchto patnáct respondentů, v tabulce jsou uvedena fiktivní jména v rámci zachování osobních údajů:

Jméno	Pohlaví	Věk	Trvalé bydliště - počet obyvatel	Společenství - existence - trvalé bydliště	Aktivita ve společenství - trvalé bydliště	Přechodné bydliště - velikost	Společenství - existence - přechodné bydliště	Aktivita ve společenství - přechodné bydliště	Zaměstnání
Aneta	žena	15	11055	ano	navštěvuje	0	ne	nenavštěvuje	student SŠ
Anežka	žena	19	167000	ano	nenavštěvuje	93883	ano	navštěvuje	student VŠ
Eliška	žena	25	1612	ne	nenavštěvuje	167000	ano	navštěvuje	student VŠ
Jana	žena	19	963	ano	navštěvuje	0	ne	nenavštěvuje	student VŠ
Klára	žena	21	11055	ano	nenavštěvuje	93883	ano	nenavštěvuje	student VŠ
Lenka	žena	23	1142	ano	navštěvuje	1272690	ano	navštěvuje	student VŠ
Lucie	žena	15	1142	ano	navštěvuje	0	ne	nenavštěvuje	student SŠ
Ludmila	žena	24	1142	ano	navštěvuje	0	ne	nenavštěvuje	student VŠ / práce
Martina	žena	23	50	ano	navštěvuje	167000	ano	navštěvuje	student VŠ
Matěj	muž	25	15105	ano	navštěvuje	93883	ano	navštěvuje	student VŠ
Michal	muž	16	11055	ano	navštěvuje	0	ne	nenavštěvuje	student SŠ
Pavel	muž	21	1437	ne	nenavštěvuje	22567	ne	nenavštěvuje	student VŠ
Simona	žena	22	15105	ne	nenavštěvuje	167000	ano	nenavštěvuje	student VŠ
Tomáš	muž	19	167000	ano	navštěvuje	0	ne	nenavštěvuje	student VŠ
Zuzana	žena	24	450	ano	nenavštěvuje	0	ne	nenavštěvuje	student VŠ

Rozhovorů se účastnilo celkem patnáct respondentů, z toho čtyři chlapci a jedenáct dívek. Tento poměr byl dán tím, že dívky byly více ochotné k rozhovoru. Věkově byli rozvrstveni takto: tři jsou ve věkové kategorii 15 až 18 let, šest ve věkovém rozměni 19 až 22 let a šest mezi 22. a 25. rokem. Mezi respondenty je čtrnáct studentů, z toho tři středoškoláci a jedenáct vysokoškoláků, jedna z dotazovaných je pracující, ale současně si dodělává magisterské vzdělání kombinovanou formou. Respondenti pocházejí z různých částí Plzeňského kraje, osm z nich pochází vesnice, pět z okresního města a devět z Plzně. V oblasti víry jsou na tom dotazovaní takto: třináct z nich bylo vychovááno ve věřící rodině a dva z nich jsou konvertité. Ve své domácí farnosti

navštěvuje společenství devět respondentů a šest jich společenství nenavštěvuje. Osm z dotazovaných má kvůli svému studiu přechodné bydliště, z těchto osmi zde společenství navštěvuje pět.

Fáze sběru dat

Rozhovor probíhal během osobního setkání či videorozhovorem prostřednictvím programu Skype. Nejprve jsem respondenta seznámila s tématem své bakalářské práce. Vyplnila jsem s ním krátký dotazník týkající se jeho osoby (pohlaví, věk, trvalé a přechodné bydliště, existence společenství, aktivita ve společenství). Poté přišel na řadu samotný rozhovor, ve kterém jsem se dotazovala na otázky, roztríděné do čtyř okruhů, kterými jsou: eucharistie, evangelizace, služba druhým a společenství.

Takto byl formulován dotazník a samotné otázky:

EUCHARISTIE

Do života věřícího patří návštěva bohoslužby. Proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela.

Mohl/a bys mi vyprávět, jestli se tento důvod během života měnil a jak? Každý hledá něco jiného, co je tvým motivem?

Jaké prvky by měla mít mše svatá, aby zaujala mladé lidi?

SLUŽBA DRUHÝM

Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

EVANGELIZACE

Co ti říká pojem evangelizace? Co přesně si pod pojmem evangelizace představuješ?

Vnímáš ho jako důležitý?

SPOLEČENSTVÍ

Co ti přináší společenství, které navštěvuješ?

Jak vnímáš důležitost společenství pro církve?

Otázky týkající se **eucharistie** jsou formulovány takto, abych respondenta vybídla k samostatnému hovoru, ve kterém by nám osvětlil důvody návštěvy mše svaté v dětství a dnes. Zda mladí lidé vnímají eucharistii jako důležitou součást svého náboženského života. Druhá část otázky byla zaměřena na to, co je pro mladé lidi při mši důležité, co způsobuje atraktivitu návštěvy bohoslužby.

Otázka dotazující se na **službu druhým** měla za cíl zjistit, zda respondenti považují službu potřebným jako součást svého života a znakem prožívání své víry.

Evangelizace je pojem, o kterém často slyšíme, a proto jsem si chtěla ověřit, zda tomuto pojmu respondenti rozumí a zda ho považují za důležitý.

Poslední okruh otázek se věnoval **společenství**; byl zaměřený na to, abych zjistila, jak mladí lidé prožívají společenství, které navštěvují, zda jim přináší setkání s Bohem či je pro ně jen setkáním party přátel, na kterém si povídají. A zde jsem se také zaměřila na to, zda mladí vidí význam společenství pro celou církev.

Fáze zpracování

- Slovní transkripce rozhovorů

Jedná se o doslovný přepis rozhovorů, které jsem vedla s respondenty. Neverbální vyjádření jsou uvedena v závorce, jedná se konkrétně o tento znak (smích).

- Konstrukce deskriptivního systému

Získaný přepis rozhovorů bylo třeba vyhodnotit. Pro vyhodnocení jsem musela získaný text kategorizovat. Kategorizace, tedy kódování, probíhala pomocí počítačového programu MAXQDA 12. MAXQDA je nástroj sloužící pro analýzu kvalitativních dat a organizaci poznatků.³³ S jeho pomocí jsem vytvářela kódy a podkódy, do kterých jsem třídila důležité informace vyskytující se v rozhovorech.

Konkrétně jsem postupovala takto. Vytvořila jsem základní kódy odpovídající otázkám, které jsem pokládala respondentům. Poté jsem pročítala text větu po větě a podle informací v rozhovorech jsem vytvářela podkódy (tedy podkategorie spadající pod kódy v rámci jednotlivých otázek). Podkód je tedy informace, která spadá pod určitý ohraničený celek. Při četbě následujícího rozhovoru jsem přiřazovala informace do již vzniklých kódů a podkódů. Pokud důležitá informace neodpovídala již existujícímu kódu či podkódu, vytvořila jsem nový, který již nové informaci odpovídal. Takto jsem postupovala u všech rozhovorů.

³³ MAXQDA - Distribution by VERBI GmbH. All Rights Reserved. [online]. © 1995–2016 [cit. 2016-03-20]. Dostupné na WWW: <<http://www.maxqda.com/lang/informations-in-czech>>.

Fáze vyhodnocení

Nejdříve jsem shromáždila základní výroky respondentů, a tím vytvořila jejich přesnější charakteristiku, konkrétně jsem z informací získaných v dotazníku a rozhovoru vytvořila medailonky vystihující jednotlivé respondenty, obsahující základní informace o jejich osobě, konkrétně věk respondenta, druh školy, kterou respondent navštěvuje, a další specifika této osoby – zájmy či individuální projevy víry.

V další části jsem vytvořila základní systematizaci informací vyplývajících z rozhovoru, jedná se o základní kategorii (hlavní kód) charakterizující výzkumnou oblast a řadu podkategorií (kódů) vysvětlující druhy prožívání či porozumění dané výzkumné oblasti a uvedeným příkladem z rozhovoru.

Poslední část vyhodnocení se věnuje srovnávací analýze, tedy objasnění a sumarizaci jednotlivých výsledků výzkumného šetření. Zabývá se čtyřmi oblastmi života církve a rozpracovává odpovědi na otázky pokládané v rozhovorech.

4 Vyhodnocení rozhovorů

4.1 Charakteristika respondentů (forma případové analýzy)

Aneta

Aneta je patnáctiletá studentka gymnázia. Vyrůstala ve věřící rodině. Žije v malém městě, ve kterém navštěvuje společenství mládeže pod vedením pastoračního asistenta a jáhna. Společenství jí přináší odpočinek a zábavu s přáteli. Při mši svaté by ocenila živější hudbu.

Anežka

Devatenáctiletá Anežka studuje pedagogiku na vysoké škole v krajském městě. Pochází z jiného krajského města, kde má také trvalé bydliště. Ve svém bydlišti se účastní kromě bohoslužeb také dalších akcí, např. večerů chval. Také tam spolupracuje se salesiány. Podílí se s nimi na činnosti pro děti. Společenství je pro ni důležité hlavně kvůli možnosti setkávat se s přáteli. Zvrat ve vnímání bohoslužby u ní nastal v souvislosti s přijetím svátosti biřmování ve čtrnácti letech.

Eliška

Eliška je pětadvacetiletá studentka studující v krajském městě. Předešlé roky navštěvovala vysokoškolské společenství, které již nenavštěvuje tak často, jak by si přála. V předchozích letech se spoluúčastnila na přípravě bohoslužby. Mezi patnáctým a dvacátým rokem měla krizi víry. Obrat nastal s přechodem na vysokou školu, kdy začala chodit do kostela opravdu ráda. Je členkou skautské organizace.

Jana

Jana je devatenáctiletá studentka gymnázia. Pochází z věřící rodiny. Při mši svaté je pro ni velice důležitá hudba, má ráda chválové kapely³⁴. Navštěvuje večery chval v diecézním centru mládeže. Účastnila se evangelizace v ulicích s názvem Nightfever³⁵. V rámci společenství, které navštěvuje, se účastní návštěv seniorů. Společenství jí přináší povzbuzení.

³⁴ Jana charakterizuje chválové kapely jako kapely hrající na kytaru, bicí, klávesy písňe, které oslavují Boha.

³⁵ Jedná se o evangelizační akci, při které Jana rozdávala kolemjdoucím svíčky s podnětem, aby je šli zapálit do kostela na svůj vlastní úmysl. V kostele byla vystavena eucharistie a hrála v něm chválová kapela.

Klára

Klára je jednadvacetiletá studentka univerzity. Kvůli studijním povinnostem a časovým důvodům nemůže navštěvovat společenství. Pochází z malého města v západních Čechách. Přestože pochází z věřící rodiny, její cesta k víře byla komplikovanější, protože za ni byla kolektivem spolužáků základní školy ponižována. Moment uvěření pro ni byl intenzivní, proto se rozhodla na rok opustit svůj domov a odjet do misijní školy v Německu. Tato zkušenost pro ni byla nesmírně obohacující a velmi důležitá.

Lenka

Lenka je třiadvacetiletá studentka vysoké školy. Účastní se společenství a aktivně se podílí na jeho programu. Lenka je také velice aktivní v životě své domácí farnosti. Při bohoslužbě hraje na varhany a je vedoucí farního tábora. Pro vnímání vztahu ke mši svaté vidí jako důležité pochopení toho, co se při ní děje.

Lucie

Patnáctiletá Lucie je studentkou gymnázia. Účastní se farních táborů. Z účastníků těchto táborů vzniklo společenství mládeže, které Lucie ráda navštěvovala. Tento rok se jí však překrývá společenství s atletikou, proto už společenství nenavštěvuje. Jako službu druhým vidí rozvíjení přátelských vztahů a dbaní na fair play.

Ludmila

Ludmila je čtyřiadvacetiletá dálková studentka vysoké školy, která pracuje jako optometristka. Aktivně se účastní společenství a pomáhá s organizací společenství pro mladší farníky. Dále se účastní Workshipu³⁶, což je dobrovolnická brigáda mládeže zaměřená na pomoc potřebným (např. sekání dřeva, oprava plotu, sušení sena apod.). Mši svatou vnímá jako životní posilu.

Martina

Martina je třiadvacetiletá studentka, kterou přivedlo společenství k víře. Nyní se snaží pomáhat mladším věřícím s poznáním vlastní víry prostřednictvím Skype komunikace, kde s nimi rozebírá jejich víru a snaží se je povzbuzovat k dalšímu poznání Boha. Také pomáhá organizovat modlitební víkendy. Účast na bohoslužbě pro ni znamená hluboké setkání s Bohem.

³⁶ Bližší informace o workshipu: <http://workship.farnostplasy.cz/>

Matěj

Matěj je pětadvacetiletý konvertita. Je studentem teologie, která je pro něj důležitá pro pochopení vlastní víry. Společenství je pro něj radost a přináší mu možnost sdílení. Je společenský typ, proto je pro něj společenství důležitá součástí jeho víry. Mše svatá je důležitým setkáním s Bohem. Aktivně se účastní na její organizaci, hraje na kytaru a tak podobně.

Michal

Šestnáctiletý Michal je studentem gymnázia. Je ministrantem, kvůli ministrování však není schopen prožívat bohoslužbu tak, jak by si přál. Jeho motiv návštěvy bohoslužby je přijetí eucharistie a setkání s přáteli. Je také aktivním členem místního společenství. Evangelizaci vnímá jako proces stávání se katolíkem.

Pavel

Pavel je jednadvacetiletý student vyšší odborné školy. Společenství mu přináší povzbuzení. Dříve ministroval. Dnes se snaží účastnit různých církevních akcí. Při mši svaté by uvítal hudební doprovod zprostředkovaný mladší generací.

Simona

Simona je dvaadvacetiletá studentka, která doufá v to, že jednou bude moci pomáhat starým lidem, a kvůli tomu dnes studuje rehabilitaci. Jako malá chodila ministrovat, bylo pro ni důležité, že mohla být součástí bohoslužby. Simona vnímá Ježíše jako svého kamaráda, u kterého může najít spoustu odpovědí.

Tomáš

Tomáš je devatenáctiletý student a vede skautský oddíl. Mše svatá je pro něj setkání s lidmi, se kterými může společně sdílet setkání s Bohem. Vnímá jako důležité nestydět se za svoji víru. Společenství mu přináší setkání s přáteli, se kterými se může navzájem povzbuzovat ve své víře.

Zuzana

Zuzana je čtyřadvacetiletou dálkovou studentkou vysoké školy. Při mši svaté je pro ni velice důležitá hudba. Její hledání vztahu k bohoslužbě bylo poněkud komplikovanější. Jako mladší vnímala účast na mši jako pokrytectví. Tento názor se však změnil a účast na mši je pro ni svobodným rozhodnutím.

4.2 Přehled kódů

Přehledem kódů se rozumí základní kategorie, do kterých byly vytříděny informace z rozhovorů. Hlavním kódem se rozumí oblast života křesťana, tedy náplň otázky. Kód vnímám jako souhrnnou odpověď některých dotazovaných respondentů. Ke každému kódu je připojena jedna odpověď jako příklad, jedná se o citace z rozhovorů, které jsou v příloze.

Hlavní kód	Kód	Příklad
Pojetí evangelizace	Šíření víry a přiblížení Krista	Evangelizaci vnímám jako šíření víry, předávání učení mezi nevěřícími.
	Žít z víry, konkrétně z eucharistie	Je to právě ten životní styl a vychází to právě z eucharistie a z toho, jak prostě člověk žije tu svojí víru a jak je pevný v kořenech.
	Podávat informace o víře.	Já bych řekla, že to je hlavně získat informace o víře. Je to služba toho slova.
	Evangelizace je proces uvěření – člověk se stává věřícím	Evangelizace je proces, kdy z nějakého člověka, který nevyznává křesťanství nebo katolickou víru, tak postupně díky evangelizaci se stane katolíkem nebo třeba křesťanem.
	Evangelizace je mše svatá a čtení	To je, když se čte v Bibli, ne?

	z Bible	To je mše svatá?
Význam evangelizace	Povinnost	Já myslím, že to je jeden ze základů, co by měl dělat každý křesťan, protože to není jenom pro nás ta víra, to je pro druhé lidi.
	Aktuálnost	Evangelizaci vnímám jako velmi důležitou v dnešní době, protože jsem přesvědčena o tom, že mnoho lidí hledá, ale hledá špatným směrem, jelikož církev v dnešní době se moc dobře navenek neprojevuje.
	Obecná důležitost	Evangelizace je jádro křesťanské zvěsti, to je prostě to nejdůležitější.
Význam společenství – osobní	Přináší povzbuzení.	Dávají takovou tu vzpruhu do toho dalšího života.
	Přináší vzdělání ve víře	Vzdělávání ve věcech víry a dozvím se spoustu věcí.
	Přináší setkání s přáteli	Společenství mi přináší společnost lidí, které mám ráda.
Společenství – objektivně – důležitost společenství pro církvev	Sounáležitost	Pro mladého člověka je to určitě důležité, protože se potom ten mladý člověk necítí sám.
	Společenství přitahuje k víře	Společenství pro církvev je jednou z nejdůležitějších věcí, jak si přitáhnout nové lidi.

	Smysl církve	Je to asi smysl církev to společenství, jinak by církev neměla smysl.
Přitažlivé prvky mše	Osobnost kněze	Když máš dobrého kněze, který dokáže zaujmout, který má chytlavé kázání, tak to je nejlepší!
	Chápání mše svaté	Každý symbol, každý postoj má svůj hluboký význam a myslím si, že mnoho ztrácí ta bohoslužba, ta mše svatá, když lidi neznají ty důvody k těm různým postojům.
	Přijetí mladých lidí farníky	Zlepšit přístup farníků, kteří tam jsou, že budou těm mladým lidem otevřený a nebudou je odsuzovat, to samé u čerstvě příchozích, že ti farníci nebudou ghetto.
	Radost a akčnost	Dále si myslím, že by bylo dobré, kdybysme se v kostelích více pohybovali a usmívali a byla na nás vidět radost z evangelia, o které se píše v Bibli, aby bylo vidět, že jsme opravdu věřící, že to není nic formálního.
	Atraktivní hudba	Myslím si, že na prvním místě by se měla změnit hudba

		v kostelích, jako nejvíce přitažlivou hudbu vidím nějakou rokovou chválovou kapelu.
Motiv účasti na bohoslužbě	Životní posila	Vidím v tom jakousi posilu do života.
	Koníček	Vážně mě to zajímá a chci tam chodit, že je to něco jako koníček.
	Životní řád	Dává mi to řád, když ráno v neděli jdu na mši, tak nějak jako rytmicky se vracím do toho, co už znám.
	Využití možnosti (tradice)	Já do kostela chodím, protože můžu asi.
	Přátelé	Do kostela chodím kvůli tomu, že tam mám přátele.
	Setkání s Bohem	Je to pro mě hluboké setkání s Pánem Ježíšem.
Vnímání eucharistie v dětství	Povinnost	Když jsem byla malá, tak jsem chodila z donucení a nebavilo mě to.
	Prožitek již v dětství	A když jsem byla menší, tak jsme si s bratrem udělali v kostele malé chvály a třicetiminutovou adoraci a to bylo něco neskonalého, což jsem poznala tak, že Bůh

		skutečně existuje.
	Konvertité	Já jsem konvertita, bych řekl už tak tři roky.
Služba bližnímu	Drobné každodenní skutky	Když chtějí poradit nebo s něčím pomoci, tak mile rád a velmi ochotně pomůžu.
	Věnování času	Obětování svého času druhým, když něco potřebují.
	Pomoc v rodině	Hlídám malého bratra.
	Vlastní zaměstnání	Až dostuduji, tak bych chtěla pomáhat druhým, dělám v oboru rehabilitace a chtěla bych právě dělat u seniorů.
	Služba ve farnosti	Při mši svaté s kamarádem já hraju na kytaru a někdy zpívám. Je to prostě účast na bohoslužbě, čtení z Písma, to je služba křesťanům.
	Pomoc v charitativních organizacích (senioři, důchodci)	Chodím do společenství, které se snaží o službu bližnímu, často navštěvujeme například o Vánocích domov důchodců, kde hrajeme a povídáme si se starými lidmi. Nebo teď jsme byli v domě, kde žijí sirotci v Dobré vodě nedaleko Manětína, kde jsme měli program celé dopoledne.

	Práce s dětmi (skauting)	Nějaké akce pro děti, které se občas konají, případně tábory.
--	--------------------------	---

4.3 Srovnávací analýza

4.3.1 Evangelizace

Vnímání pojmu evangelizace

V této části výzkumu jsem se zaměřila na individuální vnímání pojmu evangelizace, co přesně si pod ním respondenti představují.

Nejvíce respondentů vnímá evangelizaci jako **šíření víry**, tedy seznámení s Kristem a náboženstvím, předávání víry druhým, za kterou bychom se neměli stydět. Toto předávání by však mělo probíhat nenásilnou formou. Dále by měla být víra vysvětlována tak, aby byla správně pochopena a nedocházelo k chybným závěrům. Proto zřejmě jedna z respondentek vnímá informace o věcech víry.

Ludmila ji vnímá takto: *„Já si pod tím představuju nějaké předávání víry, ukazování toho, že to je součást života a že to není nic divného. Nemělo by to být určité nic násilného, ukazovat to skutky a svým životem a nijak to lidem nevnucovat.“*

Většina respondentů se negativně vyjádřila k takzvanému **letničnickému pojetí evangelizace**. Tedy jít za lidmi na ulici a hlásat jim, že jediná správná cesta je Kristus.

Dvě z respondentek však právě takto evangelizaci chápou. Anežka ji vysvětluje takto: *„Nějaká skupina lidí se sebere a jde po městě a zpívá písně a snaží se vlastně ostatním ukázat, že ta naše víra je dobrá a že Ježíš opravdu existuje.“*

Dalším pohled na evangelizaci je **život z víry**, konkrétně z eucharistie. Tato respondentka vnímá jako důležité žít svoji víru a být pevný v jejích kořenech. Přesně říká: *„Životní styl a vychází to právě z eucharistie a z toho, jak prostě člověk žije tu svoji víru a jak je pevný v kořenech.“*

Jeden z oslovených vidí evangelizaci jako **proces uvěření a stáním se křesťanem**: *„Evangelizace je proces, kdy z nějakého člověka, který nevyznává křesťanství nebo*

katolickou víru, tak postupně díky evangelizaci se stane katolíkem nebo třeba křesťanem.“

Mezi respondenty se vyskytla i jedna dívka, která **neporozuměla a zcela chybně definovala evangelizaci** jako mši svatou, přesně to vyjádřila těmito slovy: *„To je, když se čte v Bibli, ne? To je mše svatá?“*

Význam evangelizace

V předchozí části respondenti objasnili své chápání pojmu evangelizace. V této části jsme se zaměřila na to, jak je pro ně evangelizace důležitá.

Někteří z dotazovaných rozumí evangelizaci jako **povinnosti křesťana**. Martina o tom mluví takto: *„To je jeden ze základů, co by měl dělat každý křesťan, protože to není jenom pro nás ta víra, to je pro druhé lidi.“*

Dále vidí důležitost evangelizace v **aktuálnosti**. Chápou dnešní dobu jako složitou a vidí východisko ve víře, proto považují za důležité seznámit i ostatní lidi s křesťanstvím. Pavel o nutnosti říká: *„Evangelizovat zvláště v dnešní době by se asi mělo, protože mladí lidé vlastně nemají vůbec přehled o Bohu, o náboženství, o nějakých hodnotách, které vlastně náboženství celkově přináší.“*

Poslední část respondentů hodnotí evangelizaci jako **důležitou**, ale neuvádějí proč. Matěj vyjádřil důležitost evangelizace takto: *„Evangelizace je jádro křesťanské zvěsti, to je prostě to nejdůležitější.“*

4.3.2 Společenství

Subjektivní význam společenství

Další oblast výzkumu se věnuje individuálnímu vnímání navštěvovaného společenství. Pojednává o tom, jak jednotliví respondenti vnímají společenství, které navštěvují, co pro ně znamená a co jim přináší.

Podle některých respondentů je společenství místem **povzbuzení**, opory, jistoty a životní vzpruhy. Pavel to vyjádřil následovně: *„Dávají takovou tu vzpruhu do toho dalšího života.“*

Další dotazovaní vidí význam společenství ve **vzdělání v oblasti víry**, objasnění otázek, které nejsou členům společenství zcela jasné. Lenka vnímá důležitost společenství takto: *„Můžu se na něco zeptat ohledně víry nebo můžeme řešit věci, které se týkají víry, církve, teologie.“*

Většina respondentů však vnímá společenství jako místo **setkání s přáteli**, kteří si vzájemně věří a panuje mezi nimi velká důvěra. Mohou si popovídat o věcech, které zrovna prožívají či je trápí. Ludmila mluví o společenství tímto způsobem: „*Jsou to moji nejlepší kamarádi a jsou to lidé, kterým můžu věřit a se kterými můžu řešit to, co ve svém životě potřebuju řešit. Také si můžeme nezávazně popovídat, prostě strávíme spolu volný čas a myslím si, že je společenství velmi důležité.*“

Objektivní význam společenství

Tato pasáž zpracovává téma, jak mladí lidé vnímají důležitost společenství pro církve.

Nejvíce tázaných vidí důležitost společenství v **sounáležitosti**, možnosti sdílení se. Vnímají ho jako místo podpory, motivace, přátelství. Ludmila to dokládá slovy: „*Lidé nejsou stvořeni k tomu, aby byli samotáři, ale potřebují jiné lidi, se kterými si rozumí, se kterými ten život vidí podobným pohledem, uctívají podobné hodnoty a se kterými si mohou popovídat o všem možném.*“

Dalším aspektem společenství je podle mladých to, že společenství **přitahuje k víře**. Simona o společenství mluví takto: „*Může třeba i přivést další lidi k víře.*“

Další z respondentů vidí ve společenství **smysl církve**. Martina to vyjádřila takto: „*Je to asi smysl církve to společenství, jinak by církev neměla smysl.*“

4.3.3 Eucharistie

Další okruhem mého dotazování byla eucharistie.

Přitažlivé prvky mše svaté

Otázka vztahující se k této části byla formulována tak, aby mladí objasnili, jak by podle jejich názoru měla vypadat mše svatá, aby zaujala mladé lidi.

Nejprve budou zhodnoceny odpovědi na otázku, jak by měla vypadat mše svatá, aby zaujala mladé lidi, jaké by měla obsahovat prvky.

Nejvíce dotazovaných nalézá problém ve výběru **hudby**, která doprovází mši svatou. Dožadovali se živější hudby, která by jim byla generačně bližší. Hudbu považují za emotivní složku, která je pomůžou vtáhnout do slavnosti eucharistie. Uvíтали by kytarové písně, rockové chválové kapely. Pozitivně vnímají, když se mohou na utváření hudebního doprovodu mše svaté sami podílet. Aneta se k tomuto tématu

vyjádřila takto: „*Když je tam schola a zpívá tam nějaký písničky, tak je to rozhodně takové živější než třeba se vůbec nezpívá nebo když se zpívají nějaké staré chorály.*“

Jedna z dotazovaných by uvítala při mši svaté více **pohybu** a takto o tom mluvila: „*Dále si myslím, že by bylo dobré, kdybychom se v kostelích více pohybovali a usmívali a byla na nás vidět radost z evangelia, o které se píše v Bibli, aby bylo vidět, že jsme opravdu věřící, že to není nic formálního.*“

Kněz by měl umět zaujmout mladé lidi, kteří dle vzorku respondentů žádají, aby vnitřně prožíval mši, což by se mělo projevovat i navenek. Jeho kázání by mělo mladého člověka zaujmout tím, že by se dotýkalo jeho života a také by mělo být podáno vhodnou formou, např. kladením důrazu na správnou intonaci.

Další častá odpověď kladla důraz na **porozumění mši svaté**, aby mladí rozuměli tomu, co se při liturgii v jednotlivých jejích částech vlastně děje, což je dle respondentů důležité k správnému prožití eucharistie. Martina to osvětluje: „*Každý symbol, každý postoj má svůj hluboký význam a myslím si, že mnoho ztrácí ta bohoslužba, ta mše svatá, když lidi neznají ty důvody k těm různým postojům.*“

Neméně důležitě vnímají **otevřenost farníků vůči mladým**. Respondenti touží po tom, aby bohoslužbu navštěvovalo velké otevřené společenství, aby se věřící neuzavírali do sebe, ale byli tu pro druhé, tudíž i pro mladé. Matěj o tom říká: „*Určitě by měla obsahovat vzájemnost, strašně mě mrzí, když prostě po mši svaté se lidi odeberou domů a ani se nijak nepozdraví.*“

Shrnutí ideální mše svaté očima mladých:

Pokud bych tedy měla mluvit o mši svaté z pohledu mladých lidí, tak by to byla mše, ve které by se o hudební složku starali mladí lidé a bylo by v ní zapojeno více pohybu, který by vyjadřoval opravdovost radosti z evangelia. Mše svatá by byla celebrována knězem, který by mladé lidi dokázal zaujmout a měl takové kázání, které by mladého člověka oslovilo. Ve farnosti by mezi farníky panoval vřelý vztah s mladými. A mladí lidé by byli seznámeni s tím, co přesně se při mši svaté odehrává.

Ve mši svaté tedy vidíme důležitost v pravdivosti kněze a v zaměření na zážitek.

Současný motiv návštěvy bohoslužby

Zde se zaměřuji na objasnění současného motivu mladých lidí k návštěvě mše svaté.

Tento motiv se u respondentů velmi lišil. Nejvíce respondentů vidí důležitost bohoslužby v osobním **setkání s Bohem** – touží přijmout eucharistii. Boha vnímají jako životního přítele, kterého prostřednictvím bohoslužby navštěvují. Jana o setkání s Bohem během bohoslužby mluví takto: *„Ted', když věřím sama, uvěřila jsem v Ježíše, tak je to pro mě setkání s přítelem, který mě miluje a naslouchá mi během mše.“*

Další z respondentů vnímají důležitost bohoslužby v **setkání s přáteli**. Michal to vysvětluje tímto způsobem: *„Do kostela chodím kvůli tomu, že tam mám přátele.“*

Části respondentů přináší eucharistie **životní posilu**. Přináší jim sílu pokračovat dále ve svém životě, je pro ně duchovní oporou. Ludmila se o tom vyjadřuje následovně: *„Cítím, že mi to něco dává. Vidím v tom jakousi posilu do života.“*

Jedna z dotazovaných uvedla, že jí bohoslužba přináší **životní řád**. Dodává jí pocit jistoty, je pevným a jistým bodem jejího života. Lenka to objasňuje těmito slovy: *„Dává mi to řád, když ráno v neděli jdu na mši, tak nějak jako rytmicky se vracím do toho, co už znám.“*

Jedna z dotazovaných uvedla, že bohoslužbu navštěvuje, **protože může**. Je to možnost, které využívá. Eliška přesně říká toto: *„Tak nevím, já do kostela chodím, protože můžu asi.“*

Eucharistie je však také vnímána jako **volnočasová aktivita** (koníček). Dotazovaní ji navštěvují proto, že je to baví. Lucie to dokládá těmito slovy: *„Vážně mě to zajímá a chci tam chodit, že je to něco jako koníček.“*

Vnímání eucharistie v dětství

Následující pasáž pojednává o motivech, které v dětství vedly respondenty k návštěvě eucharistie.

Většina respondentů však uvádí, že v dětství eucharistii vnímali jako **povinnost**, ke které je nutili rodiče. Setkávali se s neporozuměním toho, co se vlastně děje, až s osobní nechtí navštěvovat bohoslužbu. Lucie mluví o vývoji vztahu: *„Když jsem byla*

malá, tak popravdě jsem tam nikdy moc nechtěla chodit, jelikož samozřejmě jsem musela vždycky vstávat v osm hodin, to se mi nechtělo.“

Avšak jedna z dotazovaných uvádí, že prožívala již v dětství **vnitřní duchovní prožitek**. Klára v rozhovoru vzpomínala na toto: *„A když jsem byla menší, tak jsme si s bratrem udělali v kostele malé chvály a třicetiminutovou adoraci a to bylo něco neskonalého, což jsem poznala tak, že Bůh skutečně existuje.“*

Další dva dotazovaní uvádí, že jsou **konvertité**, víru tedy přijali až v dospělosti. Martina o svém životním zlomu mluví následovně: *„Takže já jsem byla pokřtěna až v devatenácti, což je tedy už před pěti lety už skoro. Před tím jsem do kostela vůbec nechodila, přišlo mi to nudné a nechápala jsem to.“*

4.3.4 Služba druhým

Posledním předmětem zkoumání byla služba druhým.

Aktivní služba respondentů

Tato pasáž pojednává o tom, jak mladí lidé prožívají svoji službu bližnímu, jaké své jednání považují za službu druhým.

Část respondentů provádí **každodenní drobné skutky**, které považuje za službu druhým. Jedná se o pomoc druhým, nabídnout vyslechnutí, radu s problémem, pustit starší v tramvaji, různé doučování. Aneta to vystihuje tímto výrokem: *„Kdykoliv někomu poradím s nějakým problémem nebo nabídnu pomoc, tak je to služba bližnímu.“*

Další službou druhým je **věnování času** v případě, že to ten druhý člověk potřebuje. Zuzana míní: *„Obětování svého času druhým, když něco potřebují.“*

Pomoc v rodině patří dle respondentů taktéž mezi pomoc druhým. Michal řekl: *„Hlídám malého bratra.“*

Dvě z dotazovaných vnímají jako službu bližnímu svoji **vlastní práci** (ve smyslu zaměstnání). Studentka Simona má v plánu: *„Až dostuduji, tak bych chtěla pomáhat druhým, dělám v oboru rehabilitace a chtěla bych právě dělat u seniorů.“*

Další z dotazovaných vidí svoji službu bližnímu v **pomoci ve farnosti**. Jedná se o pomoc s organizováním společenství, formačních skupinek pro mladé věřící určené pro mladší věřící. Dále se jedná taktéž o spoluúčast na bohoslužbě, konkrétně hraní na

varhany, jiný z dotazovaných uvádí hru na kytaru a zpívání. Za další službu při bohoslužbě je vnímáno čtení z Písma. Lenka uvádí toto: „*Hraní na varhany.*“

Další okruhem služby druhým vidí mladí v **pomoci v charitativních organizacích**. Jedná se o návštěvy klientů v domově důchodců či návštěvy sirotků. Taktéž o pomoc při organizaci dobročinných sbírek či účast na dobrovolnické brigádě zaměřené na pomoc potřebným. Jana o své farnosti říká: „*Chodím do společenství, které se snaží o službu bližnímu, a často navštěvujeme například o Vánocích domov důchodců, kde hrajeme a povídáme si se starými lidmi. Nebo teď jsme byli v domě, kde žijí sirotci v Dobré vodě nedaleko Manětína, kde jsme měli program celé dopoledne.*“

Posledním okruhem aktivit, kterým mladí poskytují pomoc bližnímu, je **práce s dětmi**. Jedná se o aktivity pořádané pro děti v rámci farností: tábory, výlety, jednorázové akce atd. Někteří z dotazovaných se také věnují skautingu. Anežka v rozhovoru uvedla toto: „*Za službu bližním považuj pomoc na salesiánském středisku.*“

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se věnuje především objasnění názorů a postojů mladých lidí pocházejících a žijících v plzeňské diecézi ke klíčovým oblastem života katolické církve, kterými jsou eucharistie, evangelizace, společenství a služba druhým. Jejím těžištěm je kvalitativní výzkum mezi aktivními mladými katolíky z plzeňské diecéze.

V první kapitole jsem vymezila populaci, z níž jsem vybrala výzkumný vzorek – tedy mladé katoličky a katolíky. Základním pojmem, který bylo nutné vymezit, byla „mládež“, kterou jsem se pokusila definovat z různých hledisek (právního, sociálního, psychologického, pedagogického a pohledu židovsko-křesťanské tradice). Dále jsem v této kapitole vymezila vztah mladých lidí k víře a uvedla třídění těchto lidí do deseti kategorií podle dostupné pastorálně teologické literatury. Respondenty mého výzkumného šetření mohu zařadit mezi aktivní členy církve, tedy ty, kteří jsou aktivními členy v různých společenstvích uvnitř církve. Druhou skupinou vyskytující se mezi respondenty jsou praktikující katolíci, tedy ti, co pravidelně navštěvují bohoslužbu. Také jsem v této kapitole krátce pojednala o vývoji víry u mladého jedince.

Druhá kapitola se věnuje teoretickému vymezení základních oblastí víry. Prvním z projevů náboženského života, o kterém pojednávám, je bohoslužebné jednání (*leiturgia*), druhým projevem je svědectví Bohu (*martyria*); třetím z projevů je společenství (*koinonia*), v jehož středu je Ježíš; čtvrtým z objasněných pojmů je služba bližnímu (*diakonia*), kterou věřící člověk pociťuje jako spontánní potřebu konat dobro.

Třetí kapitola této práce se věnuje postupu výzkumného šetření. Na začátku definuji výzkumný cíl, dále seznamuji s metodou výzkumu, kterou je polostrukturovaný rozhovor. Poté popisuji jednotlivé fáze výzkumu – přípravnou fázi, sběr dat, zpracování dat a vyhodnocení. Tento postup jsem převzala na radu vedoucího práce z metodiky rakouského sociologa Philippa Mayringa.³⁷

Čtvrtá kapitola je věnovaná vyhodnocení rozhovoru. V první části kapitoly jsem se pokusila charakterizovat jednotlivé respondenty. Tyto charakteristiky respondentů jsou výsledkem případové analýzy, v níž jsem použila jednak statistické údaje

³⁷ MAYRING, Philipp. *Einführung in die qualitative Sozialforschung: eine Anleitung zu qualitativem Denken*. 5. Aufl. Weinheim: Beltz, 2002. ISBN 3-407-25252-8.

o respondentech (proměnné) a pak také některé klíčové informace, které o sobě respondenti prozradili v rozhovorech. Vzhledem k zachování anonymity jsem dala respondentům fiktivní křestní jména.

Z hlediska metodiky je nejvýznamnější částí čtvrté kapitoly přehled kódů (kategorií) s jejich zakotvením (příklady) ve formě tabulky. Tato tabulka poskytuje přesnou představu o induktivním kódování, které je základem metody, kterou jsem při svém výzkumu použila. Poslední částí čtvrté kapitoly je srovnávací analýza, kde jsem došla k následujícím výsledkům:

Mladí lidé vnímají evangelizaci různými pohledy. Většina ji vnímá jako šíření víry, které by mělo probíhat citlivou formou. Někteří z dotazovaných se však účastní letniční formy evangelizace, tedy hlásání zvěsti o Boží lásce na ulici. Někteří z respondentů rozumí evangelizaci jako životu pramenícím z víry. Jeden ji vnímá jako proces, během kterého se člověk stane křesťanem. Jedna z dotazovaných však porozuměla evangelizaci zcela chybně jako mši svaté. Následujícím okruhem mého zkoumání bylo, v čem vidí věřící důležitost evangelizace. Část respondentů vnímá evangelizaci jako povinnost v životě křesťana. Důležitost evangelizace se dle respondentů skrývá také v aktuálnosti; vidí dnešní dobu jako velmi složitou a myslí si, že by víra a s ním spojené svědectví lásky mohlo současné společnosti pomoci.

Druhou oblastí mého zájmu bylo společenství. Dle provedeného výzkumu mohu konstatovat, že pro respondenty je obzvláště důležité společenství, protože jim přináší povzbuzení v jejich víře, také je pro mladé lidi místem vzdělání ve víře a rovněž je místem pro setkání s přáteli. Výzkum se taktéž zabýval tím, jak vnímají respondenti význam společenství pro církve. Mladí katolíci vnímají důležitost společenství v sounáležitosti a možnosti sdílení se navzájem. Rovněž považují společenství za prostředek, který přitáhne mladé lidi ke společenství. Taktéž společenství vykládají jako smysl církve.

Eucharistie byla třetím okruhem zkoumání, ve kterém jsem se zaměřila na prvky mše svaté, které mohou přitáhnout mladého člověka. Významným aspektem ovlivňujícím prožívání mše svaté mladými je hudba. Mladí lidé pozitivně vnímají, když je zprostředkována jejich vrstevníky a rovněž by při ní uvítali více pohybu. Velmi důležitou roli při mši svaté hraje její předsedající – kněz; dotazovaní mladí lidé od kněží očekávají, že jim zprostředkuje vlastní prožitek víry. Rovněž vnímají jako důležité

porozumět jednotlivým úkonům v průběhu mše svaté. Poslední aspekt, který mladí věřící zmínili, je otevřenost ostatních farníků vůči mladým.

Při zkoumání tématu liturgie jsem se při svém výzkumu věnovala rovněž motivu účasti na slavení nedělní eucharistické bohoslužby. Někteří ji navštěvují pro blízké setkání s Bohem, dalším z důvodů je také setkání s přáteli. Eucharistie je též životní posilou a jedné z dotazovaných také přináší životní řád. Též je bohoslužba vnímána jako volnočasová aktivita. V dětství byla pro mladé eucharistie povinností. O vlastním vnitřním prožitku bohoslužby v dětství mluví pouze jedna dotazovaná.

Posledním okruhem, kterému jsem se ve své práci věnovala, byla služba druhým. Služba druhým je mladými vnímána spíše povrchně. Ačkoliv aktivní zapojení se ve farnosti nebo jiná služba patří do života respondentů, nezdá se, že by charitativní činnost či jinou pomoc bližnímu v nouzi pokládali za integrální součást života z víry nebo dokonce jako „prodloužení eucharistie“ do všedního dne. Jen část respondentů se věnuje „větší“ pomoci – tedy různé charitativní činnosti. Pomoc ve farnosti a práce s dětmi taktéž mladí uvedli jako službu bližnímu. Však řada respondentů za svou službu bližnímu uvádí každodenní maličkosti či pomoc v rodině. Za službu bližnímu je vnímáno i obětování svého času svým blízkým.

Srovnáním všech respondentů jsem došla k závěru, že je možné dotazované rozdělit do čtyř kategorií, a to na základě jejich charakteristických vlastností, které se u nich opakují a zároveň je odlišují od ostatních skupin.

Proto navrhuji tuto typologii:

První skupinou jsou tzv. „*spolčovní*“ *křesťané*. Jedná se o mladé lidi, pro které je velmi důležité společenství mládeže. Díky společenství se církevně socializovali. Do této skupiny patří Anežka, Tomáš, Ludmila a Simona.

Druhou skupinou jsou *reflektující katolíci*. Jedná se o přemýšlivé mladé, kteří se zamýšlí nad křesťanstvím a nad svou vlastní vírou. Mezi přemýšlivé mohou zařadit Lenku, Janu, Pavla a Zuzanu.

Třetí skupinou jsou *konvertité*. Tito mladí doposud žijí z rozhodnutí stát se křesťanem, příkladem je Martina a Matěj. Do této skupiny rovněž řadím mladé, kteří ve svém životě zažili krizi víry a kteří se na čas od víry vzdálili; jimi jsou Klára a Eliška.

Čtvrtou specifickou skupinou jsou *mladší katolíci*, ti se teprve seznamují s problematikou víry a jsou oblasti, které jim ještě nejsou zcela jasné. Do této kategorie mohu zařadit respondenty Lucii, Anetu a Michala.

Domnívám se, že kvalitativní výzkum, který jsem provedla v rámci této bakalářské práce, se může stát východiskem pro pozdější reprezentativní výzkum. Za nedostatek svého výzkumu pokládám určitou homogennost respondentů. Pro využití tohoto výzkumu považuji za vhodné, aby byl proveden ještě další paralelní výzkum, v němž budou zjištěny názory dalších typů věřících mladých lidí. Na základě těchto kvalitativních výzkumů bude možná konstrukce hypotéz ověřitelných kvantitativním výzkumem.

Bakalářská práce, kterou jsem zpracovala, mi poskytla hlubší vhled do témat, která jsou klíčová pro mladé věřící.

Seznam použitých zdrojů

Tištěné publikace

Apostolicam actuositatem, 12; JAN PAVEL II. Poselství k VII. světovému dni mládeže (1992). In *Kristus vás miluje*. Jan Pavel II. k mládeži. Praha: Paulínky, 2001.

BENEDIKT XVI. *Deus caritas est*. Praha: Paulínky, 2006. ISBN 80-86949-03-06.

FRANTIŠEK, *Evangelii gaudium*, 106.

Gaudium et spes, 1.

JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-717-8535-0.

KAPLÁNEK, Michal. *Pastorace mládeže: studijní text pro pracovníky s mládeží*. Praha: Salesiánská provincie Praha, 1999.

KAPLÁNEK, Michal. *Výchova v salesiánském duchu*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0126-7.

MARTINEK, Michael. *Ztracená generace?: o duchovním dialogu mezi českou mládeží a katolickou církví*. 1. vyd. Svitavy: Trinitas, 2006. ISBN 80-86885-14-3.

MAYRING, Philipp, Einführung in die qualitative Sozialforschung. Eine Anleitung zu qualitativem Denken. Weinheim/Basel 2002. ISBN 3-407-25252-8.

OPATRŇÝ, Aleš. *Cesty pastorace v pluralitní společnosti*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006. ISBN 8071929301.

OPATRŇÝ, Michal. Charitativní práce: interakce sociální práce a diakonie. In OPATRŇÝ, Michal; LEHNER, Markus et al. *Teorie a praxe charitativní práce*. Uvedení do problematiky. Praktická reflexe a aplikace. České Budějovice: Jihočeská univerzita, Teologická fakulta, 2010. ISBN 978-80-7394-214-4.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4. aktual. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 8071787728.

Sacrosanctum Concilium, 10

ŠVAŘÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. ISBN 9788073673130.

WIDL, Maria; KAPLÁNEK, Michal. *Mládež – církev – ateismus*. Východní Německo a Česko. Mosty mezi lidmi – mosty mezi církvemi. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2006. ISBN 80-7040-904-5

YOUCAT: katechismus katolické církve pro mladé. Přeložil Jindra Hubková. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011. ISBN 9788071954958.

Legislativní dokumenty

Zákon 218/2003 Sb.

Internetové zdroje

MAXQDA - Distribution by VERBI GmbH. All Rights Reserved. [online]. © 1995–2016 [cit. 2016-03-20]. Dostupné na WWW:

<<http://www.maxqda.com/lang/informations-in-czech>>.

Seznam příloh

Příloha I. – Dotazník

Příloha II. – Přepis rozhovorů

Přílohy

Příloha I. - Dotazník

Věk:.....

Pohlaví:

- a) žena
- b) muž

Bydliště:

Obec:

- venkovské
- obce do 9000
- nad 9000
- krajské město
- Praha

Je ve vaší obci (případně v dostupné vzdálenosti) společenství?

- ANO
- NE

Navštěvujete toto společenství?

- ANO
- NE

Přechodné bydliště (místo studia):

Obec:

- venkovské
- obce do 9000
- nad 9000
- krajské město
- Praha

Je ve vaší obci společenství?

- ANO
- NE

Navštěvujete toto společenství?

- ANO

- NE

Studuji/ pracuji:

- a) základní školu
- b) střední školu
- c) vysokou školu
- d) pracuji

EUCHARISTIE

Do života věřícího patří návštěva bohoslužby. Proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela.

Mohl/a bys mi vyprávět, jestli se tento důvod během života měnil a jak? Každý hledá něco jiného, co je tvým motivem?

Jaké prvky by měla mít mše svatá, aby zaujala mladé lidi?

SLUŽBA DRUHÝM

Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

EVANGELIZACE

Co ti říká pojem evangelizace? Co přesně si pod pojmem evangelizace představuješ? Vnímáš ho jako důležitý?

SPOLEČENSTVÍ

Co ti přináší společenství, které navštěvuješ?

Jak vnímáš důležitost společenství pro církve?

Příloha II. – Přepis rozhovorů**Aneta**

Tereza: Ahoj Anet. Jsem moc ráda, že mi pomůžeš s mým dotazníkem, takže se vrhneme k prvnímu okruhu, kterým je eucharistie. Do života věřícího patří návštěva bohoslužby, proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela. Mohla bys mi říct, jak se tvůj motiv chodit do kostela měnil během života?

Aneta: Když jsem byla menší, tak mě tam vodila matka a ani se mi tam moc nechtělo, protože jsem se třeba chtěla dívat na televizi a moc jsem to

nechápal a od nějakých jedenácti let mě to začalo i celkem bavit a začala jsem se tam těšit a chodím tam teď i sama.

Tereza: A mohla bys nějak charakterizovat svůj současný motiv, proč chodíš do kostela?

Aneta: Abych se setkávala s Bohem a s Ježíšem.

Tereza: Ještě něco bys doplnila?

Aneta: Asi nic.

Tereza: Jaké prvky by podle tebe měla obsahovat mše svatá, aby zaujala mladé lidi?

Aneta: Nevím, asi by neměla být moc zdlouhavá. To kázání by mělo být svižnější, aby prostě se dotýkalo i života mladších a určitě, když je tam schola a zpívá tam nějaký písničky, tak je to rozhodně takové živější než třeba když se vůbec nezpívá nebo když se zpívají nějaké staré chorály.

Tereza: Druhým okruhem je služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

Aneta: Tak když někomu pomohu, někomu poradím. Kdykoliv někomu poradím s nějakým problémem, nebo nabídnu pomoc, tak je to služba bližnímu.

Tereza: Dalším okruhem je evangelizace. Co si představuješ pod pojmem evangelizace? Co podle tebe tento pojem znamená a vnímáš ho jako důležitý?

Aneta: Je to rozšiřování víry mezi ostatní lidi. Pro mě to znamená, že když se mě například někdo zeptá na něco ohledně víry, tak se mu snažím odpovědět nějakým způsobem, díky kterému to pochopí správně a nebude mít předsudky vůči víře a díky kterému ho ta víra nějak zaujme.

Tereza: A vnímáš evangelizaci jako důležitou?

Aneta: Ano, protože je samozřejmě důležité, aby se evangelium nějak šířilo.

Tereza: Dobře, tak se přesuneme k poslednímu okruhu, kterým je společenství. Co ti přináší společenství, které navštěvuješ?

Aneta: Přináší mi zábavu, odpočinek například od školy a odpovědi na otázky, které si sama kladu. Vzdělávání ve věcech víry a dozvím se spoustu věcí. Dále sdílení s kamarády a dalšími.

Tereza: Poslední otázka je, jak vnímáš důležitost společenství pro církve?

Aneta: Je to důležité, protože se tam ti lidé stmelí dohromady a ta církev i v těch farnostech lépe funguje, když ti lidé jsou si blíže díky tomu, hlavně mladí lidé a také je to více povzbuzuje ve víře, když se mají na co těšit, ne jenom na to, že chodí do kostela.

Tereza: Děkuji za rozhovor.

Anežka

Tereza: Ahoj Anežko. Jak už jsme si o tom povídaly, že do života věřícího patří bohoslužba, tak bych s tebou ráda mluvila o tom, proč ty sama chodíš do kostela. Mohla bys mi povědět, jak se tyto důvody u tebe měnily? Jak se to vyvíjelo? Protože každý má nějaký motiv, proč chodí do kostela, tak mi pověz, jak je to u tebe, a potom ještě, jak bys přilákala mladé lidi do kostela, jaká by měla být bohoslužba podle tebe, jaké prvky by měla obsahovat, aby zaujala mladé lidi? Tak to asi vezmeme popořadě a zeptám se tě, proč navštěvuješ bohoslužbu ty, proč chodíš do kostela.

Anežka: Ahoj Terko, tak já chodím vlastně do kostela teď už z toho důvodu, že vlastně i mě to baví a i tam vlastně mám kamarády a známé, tak vlastně prostě kvůli tomu společenství, co tam je, kvůli těm lidem, které de facto potkávám jenom v tom kostele. S tím, že tedy u nás na Skvrňanech není kostel, ale jenom vlastně sál, protože chodím k salesiánům. (úsměv)

Tereza: A můžu se tedy zeptat, jak se u tebe vyvíjelo vnímání bohoslužby, jak jsi to vnímala jako například pětiletá holčička a jak teď jako devatenáctiletá slečna?

Anežka: Je pravda, že jako malá... tak jako to bylo spíše z donucení, když jsme chodili s rodiči. Prostě jde se do kostela, a tak si to tam odsedím a zase jdu domů. Ale pak asi někdy ve čtrnácti, když jsem byla biřmovaná, tak vlastně nastal ten zlom, když jsem tam začala chodit vlastně i ráda a začala jsem tam poznávat spoustu lidí a přátel a začala jsem tam vlastně chodit i kvůli tomu společenství a ne jenom z nutnosti si to tam odsedět.

Tereza: A jak by sis představovala prvky, které by měla mše svatá obsahovat, aby zaujala mladé lidi?

Anežka: Zařadit třeba kytarové písně. Například jeden kamarád z jiné církve mi říkal, že naše mše jsou pro něj nudné, protože tam vlastně jsou kancionálové písně, které jsou pro naše prarodiče, aby si oni zazpívali, ale že, a to si myslím i já, že pro ty mladé lidi jsou lepší kytarové písně.

Tereza: Takže zařazení modernějších písní, bližších tvému srdci. A co dále bys viděla jako zajímavé?

Anežka: Možná co se praktikuje na dětských mších, když se vlastně odpovídá knězi, tak to změnit, hlavně asi pro mladší. Například při otčenáši, tak vyzvat děti, ať jdou k oltáři všichni dohromady, a nebo před evangeliem, když jsou tam malé děti, tak těm dětem nejdřív prostě říci, o čem to evangelium vlastně je, a potom než evangelium začne, tak ty děti někam vzít, mít tam pro ně vlastní program a pak zase na proměňování je přivést zpět.

Tereza: Další otázkou je služba druhým, což je také důležitá součást života věřícího. Děláš něco ty, co považuješ za službu bližním?

Anežka: Jestli se za službu bližním považuješ pomoc na salesiánském středisku, tak asi ano. Což jsem dělala v Plzni, dokud jsem tam byla, ale byly to jednorázové akce jako výlety nebo tvořivé dílny. Vícedenní akce byla příměstský tábor se sestrou Pavlínou a teď mě čeká tábor se sestrou Janou.

Tereza: A považovala jsi tyto aktivity za službu bližnímu?

Anežka: To je spíš pedagogika volného času než služba bližnímu. (smích)

Tereza: Další otázka, které bych se ráda věnovala, je evangelizace, tak bych se ráda zeptala, co ti tento pojem „evangelizace“ říká? Co si pod ním představuješ a jestli a proč jej vnímáš jako důležitý?

Anežka: Co si pod tím představit? Asi například, že nějaká skupina lidí se sebere a jde po městě a zpívá písně a snaží se vlastně ostatním ukázat, že ta naše víra je dobrá a že Ježíš opravdu existuje. Jako příklad bych mohla uvést – u nás ve farnosti máme dvě rodiny z neokatechumenátu a ty právě také šly po sídlišti, nesly o Velikonocích kříž a zpívaly písně a chodily po sídlišti a bylo celkem zajímavé to pozorovat. Ale například u protestantských církví, tak se mi líbí, když jsem byla přítomna na křtu, tak oni vlastně přijdou k veřejnému rybníku, tam si zazpívají pár písní, okolo chodí cizí lidé, a to je jim úplně

jedno, a pak ty katechumeny pokřtí a mají to veřejně a všichni to mohou vidět, což je také podle mě způsob evangelizace.

Tereza: Takže to jsme probraly, co si představuješ pod pojmem evangelizace, a teď ještě jestli ho vnímáš jako důležitý, jestli je to důležitá součást života věřícího.

Anežka: Tak já si myslím, že každý člověk se nějakým způsobem snaží evangelizovat ve svém životě, ať už vědomě, nebo nevědomě. Například přijdu za někým: „Čau, já jsem Jana a věřím v Pána Ježíše a nechceš se mnou jít na spolčo?“ A někdy jsou to úplně nevědomé věci, že se pomodlíme ve škole před obědem a ani nevnímáme, že jsou okolo nás nevěřící lidé.

Tereza: Takže to vnímáš jako důležitou součást.

Anežka: Takže asi ano, je to důležité.

Tereza: A teď poslední okruh, na který bych se chtěla zeptat. Co ti přináší společenství, které navštěvuješ, a jak vnímáš jeho důležitost pro církev? Tak nejprve za prvé, co ti přináší společenství, které navštěvuješ? Můžeš porovnat Plzeň s Českými Budějovicemi.

Anežka: Tak ta Plzeň, to nemám moc s čím srovnávat, protože tam jsem chodila v osmé třídě, což také bylo úplně něco jiného, ale teď je to úplně něco jiného, byla jsem mladá, v pubertě, a tak to bylo úplně takové jiné. Teď bych to mohla spíše srovnávat s večery chval, což jsou v Plzni jednou za měsíc, kde vlastně se sejde prostě společenství, dalo by se říct celé republiky, protože jsou tam i vysokoškoláci, kteří nejsou z Plzně. Tady v Budějovicích mi to společenství přineslo spoustu nových lidí, které poznávám a doufám, že budu poznávat během těch dalších tří let, co zde budu. A asi i nový způsob pohledu na svět také možná trochu.

Tereza: A vnímáš tedy společenství jako důležitou součást života církve?

Anežka: Pro mladého člověka je to určitě důležité, protože se potom ten mladý člověk necítí sám a ví, že existují další věřící v jeho věku a nemusí potom mít strach z toho tu svojí víru přiznat před ostatními.

Tereza: Takže Anežko, já ti moc děkuji za příjemných deset minut a všechno dobré. Ahoj.

Eliška

Tereza: Ahoj Eliško, ráda bych se tě zeptala na pár otázek k mému dotazníku. Mé otázky se budou týkat čtyř okruhů, tyto okruhy jsou eucharistie, služba druhým, evangelizace a společenství. Prvním okruhem je eucharistie. Do života věřícího patří návštěva bohoslužby, proto bych se tě ráda zeptala, proč zrovna ty chodíš do kostela. Mohla bys mi něco říci o důvodech pro návštěvu kostela a jak se tyto důvody v průběhu života měnily? Co je tvým motivem pro návštěvu kostela v současnosti? A jaké prvky by měla mít mše svatá, aby zaujala mladé lidi? Takže to vezmeme postupně, proč ty chodíš do kostela? Jaký je tvůj současný motiv a jak se vyvíjel?

Eliška: Tak nevím, já do kostela chodím, protože můžu asi. Ono to tak nějak vplynulo. Já jsem věřící od mala. Prostě protože můžu, lepší definici nemám nebo lepší důvod nemám. Taky se mi třeba někdy nechce, ale prostě protože můžu. Jak se to měnilo? Tak zhruba od patnácti do dvaceti – to jsem chodila fakt jenom, když jsem byla doma a z povinnosti, a protože jsem prostě musela, rodiče nás nutili. Spíše od třinácti do dvaceti. A pak jsem přišla na vysokou, to jsem tedy v prváku vůbec nechodila do kostela, když jsem zůstávala na koleji, ale pak se to tak nějak všechno změnilo, zlomilo a teď chodím ráda a chodím i v týdnu. Takže většinou třeba dvakrát týdně chodím.

Tereza: A jak se za tvůj život změnilo vnímání mše?

Eliška: No tak určitě teď už tam chodím fakt ráda, že klidně jdu večer místo toho abych seděla doma a dívala se na film nebo někam šla do hospody, tak jdu na mši ráda. To vlastně není odpověď na otázku, jak se změnilo vnímání mše. Nevím jak to říct. Prostě tam chodím ráda.

Tereza: Jaké prvky by podle tebe měla obsahovat mše svatá, aby zaujala mladé lidi?

Eliška: Dobrá otázka. Já si myslím, že to je spíše o člověku, že to asi nejde. Každému se líbí něco jiného a já si myslím, že neexistuje žádný prvek, který by měla mít, aby to někoho zaujalo, že to prostě záleží na konkrétním člověku, a že i když prostě, nevím, všichni zpívají falešně, kněz třeba nemluví vůbec nebo říká něco, co se zrovna tomu člověku nelíbí, tak si to musí najít sám, proč tam jít. Najít si svůj důvod. Podle mě není žádný jednotící prvek.

Tereza: Děkuji za první odpověď. Druhým okruhem je služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

Eliška: Ano. Dobrá otázka. Teď asi, že jsem ve skautu, tak to беру jako službu bližnímu. Loni jsem vlastně pracovala, byla na Hoře, takže jsem jako pomáhala dělat studentské mše, připravovala jednou za tři týdny občerstvení a určovala, kdo bude číst čtení a ponese dary, ale to jsem dělala loni a letos ten skaut.

Tereza: A považuješ to jako službu bližnímu, toho skauta?

Eliška: Ano.

Tereza: Přesuneme se asi k dalšímu tématu. Dalším okruhem je evangelizace. Co ti říká pojem evangelizace, co si pod ním představíš? Vnímáš ji jako důležitou?

Eliška: Evangelizace, to je podle mě šíření víry, šíření božího slova. Určitě je to důležité, ale sama u sebe si moc nedokážu představit, jak já bych šířila víru. O mně se to ví, že jsem věřící, netajím se tím, ale že bych nějak přímo něco jako dělala, abych šířila víru... Něco jako někde chodila a četla z Bible v ulicích, tak to nedělám. Nevím, co bys ještě chtěla slyšet.

Tereza: To je na tobě, co mi řekneš.

Eliška: Já tu evangelizaci беру tak, že se snažím chovat jako co nejlépe a nestydět se za víru, prostě to přiznám.

Tereza: A vnímáš tu evangelizaci jako důležitou?

Eliška: Tak určitě je důležitá, ano.

Tereza: Poslední okruh je společenství. Co tobě konkrétně přináší společenství, které navštěvuješ? To je první otázka a druhá je, jak vnímáš důležitost společenství pro církve? Takže k té první, co ti přináší společenství?

Eliška: Já do té Hory už moc nechodím, ale občas, spíše loni jsem tam byla hodně a pořád, ale asi to vztáhnou na tu Horu. Takže co mi to přináší? Tak asi, že nejsem sama. Je to hezčí, když jdeš do kostela a v lavici se tam „naš'ouchá“ deset, prostě nejsi sama. Můžeš si s někým o něčem popovídat, když máš nějaký problém. Jsou tam lidé, o kterých vím, že mi pomůžou, že mi poradí,

i když se to třeba nepovede, ale vím, že podle nich to bude to nejlepší. A druhá otázka byla?

Tereza: Jestli vnímáš společenství jako důležitou součást církve.

Eliška: No jasně, určitě ze stejného důvodu. Lidi nejsou sami. Oni jako nikdy nejsou sami, že ano, ale prostě nejsou osamělí. Toť vše.

Tereza: Tak ti moc děkuji za odpovědi na mé otázky.

Jana

Tereza: Ahoj Jani, děkuji ti za to, že se mnou uděláš rozhovor. Rozhovor se bude týkat čtyř témat, kterými jsou eucharistie, služba druhým, evangelizace a společenství. Prvním tématem je tedy eucharistie. Návštěva bohoslužby patří neodmyslitelně do života věřícího, proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela. Jak se během tvého života měnil motiv?

Jana: Já chodím do kostela od mala s rodiči, ale sama jsem uvěřila až ve třinácti letech na charismatické konferenci v Brně, kde jsem pocítila blízkost Ježíše, který mě uzdravil. Myslím si, že eucharistie je prostředek, kterým se můžeme přiblížit více k Bohu a je dobré, když chodíme ke svátosti eucharistie co nejčastěji.

Tereza: Dobře a mohla bys mi ještě popsat nějaký rozdíl mezi vnímáním v průběhu života, od mala do současnosti?

Jana: Když jsem byla malá, tak jsem chodila z donucení a nebavilo mě to. Teď, když věřím sama, uvěřila jsem v Ježíše, tak je to pro mě setkání s přítelem, který mě miluje a naslouchá mi během mše.

Tereza: Jaké prvky by podle tebe měla obsahovat mše svatá, aby zaujala mladé lidi?

Jana: Myslím si, že na prvním místě by se měla změnit hudba v kostelích, jako nejvíce přitažlivou hudbu vidím nějakou rockovou chválovou kapelu. Dále si myslím, že by bylo dobré, kdybysme se v kostelích více pohybovali a usmívali a byla na nás vidět radost z evangelia, o které se píše v Bibli, aby bylo vidět, že jsme opravdu věřící, že to není nic formálního.

Tereza: Přesuneme se k druhému tématu, kterým je služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

Jana: Ano, já chodím do společenství, které se snaží o službu bližnímu a často navštěvujeme například o Vánocích domov důchodců, kde hrajeme a povídáme si se starými lidmi. Nebo teď jsme byli v domě, kde žijí sirotci v Dobré vodě nedaleko Manětína, kde jsme měli program celé dopoledne. Potom také jako službu bližnímu vnímám to, že se snažím druhým pomáhat, aby bylo na mně vidět, že jsem křesťan a nemusím to jenom hlásat ale hlavně skutky.

Tereza: Třetím okruhem je evangelizace, co ti tento pojem říká, co si pod ním představuješ? Vnímáš evangelizaci jako důležitou?

Jana: Evangelizaci vnímám jako velmi důležitou v dnešní době, protože jsem přesvědčena o tom, že mnoho lidí hledá, ale hledá špatným směrem, jelikož církve v dnešní době se moc dobře navenek neprojevuje. Spíše působí trochu i odpudivě si myslím, občas ani nejsou věřící otevření novým a vysvětlil jim, co se dělá při mši svaté. Já jsem se účastnila evangelizační akce Nightfever, kterou jsme v Plzni pořádali již po druhé, a na tuto akci přišlo skoro tisíc lidí. Jde o to, že jsme nabízeli svíčky lidem, kteří chodili po ulici, aby si je šli zapálit do kostela a oni tuto nabídku většinou přijímali a šli, i když třeba šli do divadla nebo šli třeba z McDonald's, měli v ruce kelímek a nebáli se kostel najít, jelikož se jednalo pouze o to zapálit svíčku. Hrála tam kapela, která v dnešní době hodně přitahuje.

Tereza: To je úžasné, děkuji. A tím se přesuneme k poslednímu okruhu, kterým je společenství. Co ti přináší společenství, které navštěvuješ a jak vnímáš důležitost společenství pro církve?

Jana: Myslím si, že pro církve je společenství mladých velmi důležité, jelikož věřící mládeže velice ubývá, obzvláště v naší diecézi. A tak si myslím, že je důležité se podporovat navzájem, abychom mohli růst ve víře. Bez té podpory naše víra upadá.

Tereza: Co konkrétně tobě přináší společenství, které navštěvuješ?

Jana: Někdy mi přináší povzbuzení, někdy dojde na témata, nad kterými se zamýšlíme i následující týden. Můžu si v tom společenství nějaké věci vyjasnit, kterým nerozumím. Dále můžu sdílet svůj život ve společenství.

Můžu se svěřit s něčím, co mě trápí a můžeme se třeba společně modlit a také pořádně ve společenství spoustu akcí, což si myslím, že je hezké jako služba pro církve, pro rodiny s dětmi především.

Tereza: Děkuji moc za rozhovor.

Klára

Tereza: Ahoj Klárko, moc děkuji za to, že jsi ochotná se mnou udělat rozhovor. Přesuneme se k prvnímu okruhu, kterým je eucharistie. Do života věřícího patří návštěva bohoslužby, proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela. Mohla bys mi vyprávět, jak se během tvého života měnil tvůj důvod návštěvy bohoslužby a jaký je tvůj současný motiv?

Klára: Určitě. Jako malá jsem tam chodila kvůli rodičům, protože pocházím z věřící rodiny, takže to bylo automatické, že vždy v neděli je bohoslužba a že se tam budeme modlit. A když jsem byla menší, tak jsme si s bratrem udělali v kostele malé chvály a třicetiminutovou adoraci a to bylo něco neskonaleho, což jsem poznala tak, že Bůh skutečně existuje. Ale když jsem začala chodit na základní školu, tak tam to bylo těžké, protože ti jeho spolužáci se mi vysmívali, že jsem věřící, protože jsem byla jediná ve třídě, a poté jsem na rok úplně přestala chodit do kostela a na mše a to bylo hodně těžké období. Poté jsem poznala, že mě Bůh volá a že nechce, abych bez něho byla. On si ke mně našel cestu, abych od něj neodešla, a tak jsem po roce zase začala chodit do kostela a na náboženství. Tak jsem si řekla, že chci dát jeden rok jemu, že ho chci chválit, a proto jsem šla do misijní školy, což byl asi nejlepší rok mého života.

Tereza: A mohla bys mi říci současný motiv návštěvy bohoslužby, co teď pro tebe znamená?

Klára: Když jdeš na přijímání, tak tím Boha přijímáš, říkáš mu, ano, ty sám máš plno chyb a chceš se jich zbavit, a proto pak jdeš ke zpovědi. Chceš jej chválit každou neděli, za to, že stvořil tento svět.

Tereza: Dobrá, tak se přesuneme k druhému okruhu, kterým je služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

- Klára:* Zkouším – například když jdu nakupovat, tak popřeji prodavačkám hezký den, protože vím, co je to za práci, je to strašná práce a usměji se na ně a tím se jim snažím zpříjemnit den. A ještě se snažím pomáhat lidem, že je pustím v tramvaji na mé místo nebo si vůbec nesesám, protože nechci, aby oni stáli, a mně nevadí, když stojím.
- Tereza:* Třetím okruhem je evangelizace. Co ti říká pojem evangelizace, co si pod ním přesně představuješ? Vnímáš jej jako důležitý?
- Klára:* Evangelizace je, když zvěstuješ Boží lásku druhým lidem. A určitě evangelizace je hodně důležitá, protože bez ní by plno lidí nevědělo, že Bůh existuje. Hlavně v dnešní době, když vidíš, kolik dětí se nenarodí, kolik je potratů. Je to hodně důležité, aby bylo hodně lidí, kteří evangelizují.
- Tereza:* A posledním okruhem je společenství. Co ti přináší společenství, které navštěvuješ nebo které jsi navštěvovala?
- Klára:* Společenství mi přináší společnost lidí, které mám ráda. Můžeme si vyměňovat názory, povídat si o všem možném, co jsme zažili s Bohem a poznáváme své slabé a silné stránky a to tě někdy i motivuje pro to žít a vidíš, že nejsi jediná, co má problémy, že existuje plno lidí, co jsou na tom hůře než ty.
- Tereza:* Poslední otázka ohledně společenství je, jak vnímáš důležitost společenství pro církve?
- Klára:* Společenství pro církve je důležité, protože kdyby nebyla žádná společenství, tak by se ti křesťané nemohli setkávat a pak jsou sami. A když jsi sám – i já to znám ze základní školy a je to hodně těžké – velmi pochybuješ a i tě to může odradit od chození do kostela. Takže společenství je hodně důležité pro celou církve.
- Tereza:* Ještě jsem zapomněla položit jednu otázku, která patří k tématu eucharistie. Jaké prvky by podle tebe měla obsahovat mše svatá, aby zaujala mladé lidi?
- Klára:* Aby zaujala mladé lidi? Měla by obsahovat živější hudbu, třeba když jsem byla na misijní škole, tak jsme si sami plánovali mše a měli jsme, že někdo nám vždycky hrál na nějaký nástroj, a tak jsme si to vždy doprovázeli a to se mi strašně líbí, když si to sama připravuješ a zpíváte spolu hezké písně, které

tě zaujmou, tak to je to, co pak motivuje mladé lidi. Když máš dobrého kněze, který dokáže zaujmout, který má chytlavé kázání, tak to je nejlepší!

Tereza: Dobře, moc ti děkuji za rozhovor.

Lenka

Tereza: Ahoj Leni, já jsem ráda, že jsi souhlasila s tím, že mi odpovíš na pár otázek. Mé otázky se budou týkat čtyř okruhů. Jsou to eucharistie, služba druhým, evangelizace a společenství. Tak se dáme do prvního okruhu. Do života věřícího patří návštěva bohoslužby, proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela. Mohla bys mi říci, jak se u tebe motivace chodit do kostela vyvíjela během tvého života?

Lenka: Ano, můžeš se zeptat a asi ti i odpovím. (smích) Rané dětství si nepamatuji. Dětství, které si pamatuji: velice často jsem se setkávala s osobní nechtí, abych tam vůbec musela chodit. Takže to se mně nechtělo, ale zase na druhou stranu občas to bylo i zajímavé, a vzhledem k tomu, jaké vztahy a názory o církvi byly v naší rodině i v širší rodině, třeba bratranců a sestřenic, tak mi to nepřipadalo nijak podivné, že chodíme do kostela, a chodili i spolužáci, takže to bylo takové ještě nepodivné a snesitelné. Dalo se to nějak zvládnout. Potom za časů v pubertě jsem se začala o víře dozvídat jakoby více věcí a tím pádem se i pohled na to, proč chodím na mši, trochu změnil. Z nějaké povinnosti na nějakou osobní volbu. Ne že bych si to mohla doma vůči rodičům a prarodičům dovolit říci, že nepůjdu na mši a nejít v neděli ráno, to jsem si pořád jako nemohla dovolit, nebo by se to nesetkalo s úspěchem doma. Ale v mém vlastním myšlení se to vytvořilo, že vlastně si to můžu dovolit tam nejít, ale budu tam chodit, protože tam je někdo, kdo je Bůh a už jsem začala chápat, že Bůh je někdo, nějaká entita nebo bytost, která stojí za to, abychom se tam sešli, i když to byla nuda. (smích) A potom jsem se asi v sedmnácti dozvěděla dost zajímavé věci o eucharistii jako takové nebo o mši, co se tam pak děje, že mi byla mše vysvětlena. Proč asi na začátku ten úkon kajícnosti, co tam asi tak děláme při tom čtení a proč se tam asi říká tajemství víry – že to je sice hezké, ale nikdo netuší, co je to tajemství víry. A tak nějak mi to bylo předáno, že jsem si uvědomila, že jako už vím, o co tam jde, alespoň nějak v rámci možností, a chci tam chodit. Takže tam jakoby

nastoupilo takové to moje osobní rozhodnutí, které trvá tak nějak do dneška, s tím, že se mi samozřejmě mění představa o Bohu nebo pojetí Boha, to je lepší, pojetí Boha. Nutno dodat ale, že se mi nechce v neděli ráno vstávat, to se mně pořád ještě nechce. (smích) A obzvláště ráda ještě chodím na mše úplně někam jinam, takže to je všechno.

Tereza: A když bys tedy pojmenovala ten současný motiv, který máš teď?

Lenka: Těžká otázka. Řád, dává mi to řád, když ráno v neděli jdu na mši, tak nějak jako rytmicky se vracím do toho, co už znám a prostě potřebuju nějaký určitý řád ve svém životě v tom, co denně dělám, ano. Například, že ráno snídám, prostě různé věci děláme rituálně, rytmicky, jsou opakující se. I ta mše v neděli ráno je takový rituál, že to potřebuju jenom proto, abych měla neděli. Čili je to už prostě zvyk, to za a. Za b chodím hrát na varhany, což není vždycky, ale když to je, tak to člověka docela donutí ráno vstát. Za c i když mě tam jakoby nic neláká jít na tu mši, třeba u nás ve farnosti, tak ale pořád chápu Boha jako někoho, kdo sice třeba může roky mlčet nebo se neprojevat, nebo někoho, kdo mě může štvát, ale prostě tam půjdu. Aktuálně nesdílím takové nadšení, že hurá jdu na mši, ale prostě jdu na mši. Je to nějaký stav poté, co jsem se citově rozhodla a rozumově rozhodla. Někak konkrétně definovat to teď asi úplně nemůžu, prostě tam chodím, protože to potřebuju. Stačí?

Tereza: Úžasné. A druhá část této otázky. Jaké prvky by podle tebe měla obsahovat mše svatá, aby zaujala mladé lidi?

Lenka: Těžká otázka. Podle mě? Nebo takhle, myslím si, že tam ani nic nechybí, ani nic nepřebývá, ale že jsou tam věci špatně. Například když někdo čte celé čtení monotónně, hrůza. Nebo když je kázání plné nějakých předsudků, které ale nemůžeme nikomu vyčítat. Aby bylo dobré kázání, aby to jednak tematicky sedělo, aby to nebyly žvásty nebo fráze nebo aby to nebyly hlubokomyslné filozofické myšlenky, když jim nikdo nerozumí. Aby to, co se říká, bylo nějak slyšitelné, aby to nebylo jenom nějaké monotónní přeříkávání. Takže ne jako by to tam chybělo nebo přebývalo, ale myslím si, že se to často dělá špatně. Přečteš čtení a je tam otazník a přečteš to s tou intonací, kterou jsme se učili v první třídě, tak jako to ne prosím (smích), nebo

znám člověka, co čte čtení (neustále se opakující intonace), jediná změna je, když je tam souvětí. To se prostě nedá poslouchat, ano. Takže to jsou věci, o kterých si myslím, že se dají zlepšit. Zároveň se dá zlepšit třeba hudební stránka. Ta se dá zlepšit! Což může prostě odradit. A pak si myslím, že se dá zlepšit přístup farníků, kteří tam jsou, že budou těm mladým lidem otevřený a nebudou je odsuzovat, to samé u čerstvě příchozích, že ti farníci nebudou ghetto. A ještě jedna věc, která si myslím, nebo prvek, který by neměla mše obsahovat, ale mělo by to obsahovat něco co je kolem, a sice to, že se nám dostane nějakého výkladu té mše, že té mši porozumíme. Já si myslím, že ta mše je OK. Mohlo by se třeba ještě zlepšit to, že budeme všichni kolem jednoho stolu, jako že oltář bude v prostředku, ale to není prvek, který bysme tam museli přidávat, to stačí jenom přeházet židličky a stoly. (smích) Ale apel trochu na to, aby lidé rozuměli tomu, co se v té mši děje, aby fakt věděli, proč se stojí při evangeliu, když při čtení se sedí. Aby věděli, proč je tam zdlouhavá modlitba, aby věděli, proč je tam jedno důležité amen, ale které vůbec nikdo neřeší, protože přijde po dlouhé modlitbě kněze a všichni spí, ale to amen je strašně důležité, protože se tam něco říká. Co to vlastně znamená, když se říká: „skrze něho a s ním a v něm“, vždyť to je prostě neuvěřitelné. Aby lidé pochopili ty symboly a to všechno co se tam děje v té mši, ale jinak jako jsem spokojená. A myslím si, že se to pak i těm mladým bude zdát skousnutelnější, když budou vědět, o co jde. Když tam něco přidáme a zase nebudou vědět, o co jde, tak je to zase kontraproduktivní, tak to nemá význam, nebo to samé ubírat. Je potřeba se spíš soustředit na to, aby lidé věděli, co, proč a jak.

Tereza: Tak děkuji za zodpovězení prvního okruhu. Druhým okruhem je služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

Lenka: Ano. Hraní na varhany, to je první služba. Někaké akce pro děti, které se občas konají, případně tábory, to je věc, která se výrazně finančně nevyplácí, ani časově, ale dělám to ráda. Potom jakýkoliv druh doučování nebo zkoušení kamarádky z nějaké látky ve škole nebo před zkouškou si myslím, že je druh služby, ale nevěnuji se tomu soustavně. Jinak asi nic moc.

Tereza: A když bych se vrátila k těm prvním dvěma, což byly ty varhany a ty tábory a akce pro děti. Tak jak ses k tomu dostala, jestli to bylo tvé rozhodnutí, že chceš sloužit druhým, nebo jak to vzniklo?

Lenka: Já jsem to vůbec nebrala jako službu, to za a. Spíše to vnímám jako nějaký druh seberealizace v té době, i s tím, že jsem si v té době vůbec neuvědomila, že se jedná o nějakou seberealizaci nebo nějakou zkušenost. Já jsem prostě chtěla hrát na varhany, konec. Takhle jsem se tam vetřela postupně a jistě. Až zpětně vidím, jak člověk za to nic nedostane, maximálně pochvalu nebo nadávku, takže to je nějaký druh služby. Já to jako dělám ráda, takže mně to jako nepřijde, ale už to chápu jako službu. Tehdy jsem to nechápala jako službu, ale teď to chápu jako službu. A to samé s tím táborem. Teď to chápu za a jako službu a jako projev důvěry ve mně, že někdo mně věří natolik, že mě veme s sebou na tábor a já tam můžu dělat vedoucího nebo že mě vezme někam a já můžu pořádat nějakou akci pro děti. Tak jako kromě služby to беру jako projev důvěry nebo, že stojím za to, abych jim tam šla pomoci. Dostala jsem se k tomu tak, že jsem byla oslovena. To asi myslím není třeba rozvádět, nebo ano?

Tereza: Ne, takhle dobré. Ukončíme službu druhým, teda jenom v našem rozhovoru, dále v ní budeme pokračovat. Třetím okruhem je evangelizace. Co ti říká pojem evangelizace, co si pod ním přesně představuješ a vnímáš ho jako důležitý?

Lenka: Je to hrozný pojem. Je to šílenost, protože se to pořád omílá, že máme evangelizovat, máme evangelizovat a máme evangelizovat a pořád samá evangelizace a ještě do toho pak ta evangelia a už je z toho zmatek. Tak samozřejmě je to pojem, který je strašně důležitý v rámci církve, zvláště v rámci katolické církve. Je to pojem, který obsahuje velice mnoho, ale myslím si, že se to trochu přehání s jeho propagací, že by stačilo jako méně evangelizovat a více žít. Takže co si představím, právě pod pojmem evangelizace si představuji to, že fakt hlásám, že hlásám radostnou zvěst, budiž. Ne na náměstí, ale že jako opravdu předávám něco, co se konkrétně týče víry, Boha, náboženství, možná církve. To co si myslím, že tomu velice chybí, je právě ten vlastní prožitek, to že já sama to prožiji. To co mi tam dále

chybí, v tom mém pojmu, tady v hlavě mám ten pojem takhle utvořen a chybí mi tam pořád ještě, že vůbec nemusí jít o víru a náboženství konkrétně, že může jít jakoby jenom o to co nám zbylo, třeba morálka. Taková věc, která je často mimo náboženství, i když z něho třeba vychází nebo má nějakou souvislost s ním, ale možná i nějaký jednoduchý důraz na nějakou morálku, na nějakou úroveň morálky, je svým druhem evangelizace. Takže i tohle mi tam třeba chybí, jakoby vlastní prožitek nějaké morálky. Ne jenom předávat tu hurá víru, ale předávat jakoby ten svůj dobrý život, všechno co k němu patří. A tak se to asi jako myslí, že jako evangelizovat – předávat víru a zároveň jí žít. A často se upozorňuje na to, že stačí žít tu víru a už to pojede. Tak je to náročné, to dělat, ten pojem každopádně v mé hlavě je dost omezený, a proto ho nemám ráda. Proto ho nemám ráda, protože se používá strašně často a obzvlášť ve spojitosti s mladými lidmi a mě už to nudí. Já už jsem z toho vyrostla a už mě to nudí. Nepotřebuju to slyšet, já teď potřebuju sama u sebe, abych to dokázala žít, pak už cesta k evangelizaci bude jednoduchá. Ale já nechci slyšet o evangelizaci. (smích) Já chci jenom a jednoduše žít svojí víru, ale nepotřebuju, aby mně někdo říkal: „Tak evangelizuj!“ nebo tak něco. Ještě něco jsem k tomu chtěla říct? Ano, že se možná k tomu mohou všeobecně družít takové kategorie jako pastore, práce s mládeží nebo prostě nějaká služba právě, protože i formou služby se dá evangelizovat, například když budu chodit třeba do nějakého domova, třeba do domova důchodců a budu rozmlouvat a budu věnovat ten čas lidem, ne v tom smyslu, abych je evangelizovala, ale v tom smyslu, že jim věnuju ten čas, aby oni třeba hodinu strávili s nějakým člověkem, který tam přišel za nimi, ne za jejich penězi, ne z povinnosti, ale přišel za nimi. Já prostě jakmile budu mít u sebe nějakou tu svoji víru, tak já jí asi úplně nemusím evangelizovat a předávat dál, ale možná to bude čišet ze mě. Takže formou služby, nepřímou a právě tohle mi v tom pojmu chybí. Řekla jsem to nějak srozumitelně?

Tereza: Ale když bys měla říci, považuješ evangelizaci za důležitou? Vnímáš to jako důležité?

Lenka: Ano, jistě, ale právě mi přijde, že se to jako maximalizuje ten pojem, ale tak jako je to jediná cesta nebo takhle. Můžeme vůbec žít svojí vírou, aniž bychom to nepředávali dále? Aniž bychom to nějak nevysílali dále? Chce se nad tím zamyslet, jestli moje víra je dostatečně věrná. Když nemám chuť ukázat někomu, že existuje i způsob modlitby třeba, když už je tak daleko ten člověk nebo bude moje víra pravá a věrná, když nebudu mít nějakou touhu prostě udělat pro někoho věc jen tak zdarma, službu? Jestli ta víra sama o sobě nemá tohle obsahovat. Je to jeden z pilířů víry trochu nebo součást, není to tak? Takže je důležitá, když je to součást víry, a samozřejmě, že je velmi důležitá, akorát moje současné naladění nevydrží bombardování v rámci evangelizace. Jednoznačně je to prostě důležitá věc.

Tereza: Tak se přesuneme k poslednímu okruhu, kterým je společenství. Co ti přináší společenství, které navštěvuješ?

Lenka: Přátele, místo a čas k vyblbnutí. Možná prostor na sdílení, které je širší než s nevěřícími lidmi, a sice že pokud chci, tak můžu se na něco zeptat ohledně víry nebo můžeme řešit věci, které se týkají víry, církve, teologie. A vím, že u nich najdu nějaké pochopení a ne odmítnutí a vím to na sto procent. Dokonce u nich najdu více, protože oni to taky žijí tuhle víru, takže máme spoustu společných věcí, kromě toho, že můžeme mít společné zážitky, zájmy, věk, tak máme společnou i tu víru, což je docela velká část osobnosti. A už jenom tím nás to spojuje. A asi až někde v dálce na posledním místě mi přinášejí tu víru samotnou nebo prostor pro modlitbu, protože ten společný čas jako super, ale ne že bychom se tam modlili, ne že bychom měli hlubokomyslná teologická témata, a ne že bychom nějak hluboce rozjímali Boží Písmo, takže to tam teď trochu chybí. Ale pracuju na tom, aby se to změnilo, aby se dostal do těch společenství nějaký duchovní prožitek. Takže za a přátelé, za b nějaký prostor ke sdílení, vyblbnutí se nebo i společné zážitky, potom nevím, nejsem sociolog, tak nevím, co společenství přináší všeobecně. Všechno možné, ale také a v malé míře nějaký duchovní prožitek v rámci duchovního filmu, v rámci krátkého povídání o něčem o modlitbě, v rámci krátké modlitby, a tak. Ale je to tam jako důležitá součást, ale aktuálně dost malá, protože zrovna tomuto tématu se teď nevěnujeme –

duchovnímu prožitku. To se změní, už teď ve středu si připravím téma na břevnovské spolčo, už mám vymyšlené, takže jako na tom pracuji, ale je to tam v malém množství.

Tereza: A teď už poslední otázku, pak se s tebou rozloučím. Jak vnímáš důležitost společenství pro církev?

Lenka: Církev pochází asi z řeckého slova ekklésia nebo tak nějak a znamená to něco jako společenství nebo ti, co byli svolaní nebo ti, co se sešli. Něco v tomto smyslu, pokud se dobře pamatují. Takže jestli to interpretuji správně, tak církev není nic víc než jenom společenství lidí, kteří mají něco společného samozřejmě. Takže asi to bude tak, že společenství je první a základní věc, která drží církev pohromadě. Protože bez společenství by nebylo církve, neboť církev je společenství. Jakmile přestanou v církvi fungovat vztahy, tak to půjde do „čudu“. To co církev může nabídnout, to není z mé hlavy tedy, to, co církev může aktuálně nabídnout, jsou vztahy. Že se tam ti lidé znají, že tam mohou řešit ty své potíže a tak. Stačí?

Tereza: Tak já se s tebou loučím a děkuji za rozhovor.

Lucie

Tereza: Ahoj Luci, jsem moc ráda, že jsi ochotná mi odpovědět na pár otázek. Bude se to týkat čtyř okruhů, kterými jsou eucharistie, služba druhým, evangelizace a společenství. Nyní bych začala eucharistií. Do života věřícího patří návštěva bohoslužby, proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela. Mohla bys mi vyprávět o tom, jak se u tebe ten důvod chodit do kostela během života měnil? A co je tvým současným motivem?

Lucie: Když jsem byla malá, tak popravdě jsem tam nikdy moc nechtěla chodit, jelikož samozřejmě jsem musela vždycky vstávat v osm hodin, to se mi nechtělo. Tak jenom občas, to bylo třeba asi ve školce nebo v první třídě a potom tak nějak, teta, která je kostelnice, mi tak trochu vynadala, že nechodím do kostela a tak. Od té doby jsem si řekla, že tedy začnu. A v druhé jsem chodila, protože mi to říkala teta a rodiče, kteří tvrdili, že je to dobré. A potom ve třetí třídě jsem se připravovala na své přijímání a to jsem se začala pořádně seznamovat a začalo mě to docela i bavit, když jsem poslouchala to Boží slovo a tak. Potom postupem času se ten vztah vyvíjel, že

nemám to křesťanství nebo chození do kostela jako povinnost, ale vážně mě to zajímá a chci tam chodit, že je to něco jako koníček. Takže když jsem byla malá, tak jsem to měla jako povinnost, abych vyhověla našim. Teď už chodím sama od sebe. Samozřejmě někdy se mi vážně nechce vstávat, tak tam nejdu a jdu třeba odpoledne, ale snažím se chodit pravidelně a naslouchat Bibli.

Tereza: Děkuji, druhá část otázky je, jaké prvky by podle tebe měla obsahovat mše svatá, aby zaujala mladé lidi?

Lucie: To tedy vůbec nevím. Nic mě nenapadá po pravdě.

Tereza: Například, když si představíš své spolužáky, kteří nejsou věřící, co myslíš, že by je zaujalo v kostele nebo co by se tam mělo dít, aby je to zaujalo?

Lucie: Tak oni nemají rádi to, že musí vstávat ráno si myslím, takže si rádi přispí. Tak asi kdyby to bylo déle. A co se týče toho programu, tak možná udělat, netuším. Ráda bych zodpověděla, ale opravdu nevím.

Tereza: Dobře, tak se přesuneme k druhému okruhu, kterým je služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

Lucie: Může to být třeba i ve škole, co se děje?

Tereza: Může.

Lucie: Tak třeba když už konečně uděláš ten domácí úkol, tak dáš opsat úkol kamarádům. Nebo celkově – i když to si myslím, že je samozřejmost – ale když mám kamaráda a mám ještě jednoho kamaráda a ten toho kamaráda pomlouvá nebo má na něj narážky, tak samozřejmě se ho zastanu, a tak, že si poklepu na čelo a řeknu, proč jsi takhle hnusnej? Snažím se celkově nějak pomáhat i prarodičům a starým lidem. Třeba když někomu něco spadne, tak to seberu. Nebo se třeba strašně ráda dělím o jídlo, to také. (smích)

Tereza: Dalším okruhem je evangelizace. Co si představuješ pod pojmem evangelizace, co ti tento pojem říká? Vnímáš to jako důležité?

Lucie: Rozhodně to vnímám jako důležité, jelikož se dozvídám, v podstatě ke mně promlouvá Pán Bůh.

Tereza: Tak mi nejprve řekni, co si myslíš, že je evangelizace?

Lucie: To je, když se čte v Bibli, ne?

Tereza: Řekni mi, co si myslíš ty, vymysli nějakou definici.

Lucie: To je mše svatá? Evangelizace.

Tereza: Řekla bys k tomu něco k té evangelizaci? Rozvinout, jak ji vnímáš?

Lucie: Je důležitá v životě křesťana. (smích)

Tereza: Dobře, tak se asi přesuneme k poslednímu okruhu, kterým je společenství.

Lucie: Taky si myslím, že to bude to nejlepší. (smích)

Tereza: Co ti přináší společenství, které navštěvuješ, a jak vnímáš důležitost společenství pro církve?

Lucie: Jak už jsem říkala na začátku, setkávám se tam s kamarády, které běžně nepotkávám. Rozhodně zase prohlubuje můj zájem, co se týče Boha a křesťanství a církve a tak. Dobře si tam popovídám. Ještě prosím ta druhá část otázky?

Tereza: Jak vnímáš důležitost společenství pro církve?

Lucie: To si myslím, že právě společenství prohlubují zájem mladých lidí, pubertáků o církve, o křesťanství a o víru. Nevím, jak víc bych to měla rozvést.

Tereza: Chceš ještě něco dodat?

Lucie: Myslím si, že ne, že to bylo vyčerpávající. (smích)

Tereza: Dobře, tak moc ti děkuji za rozhovor a loučím se s tebou.

Ludmila

Tereza: Ahoj Lído, ráda bych se tě zeptala na pár otázek. Budou to čtyři témata, která jsou následující: eucharistie, služba druhým, evangelizace a společenství. Pustíme se do prvního okruhu, jímž je eucharistie. Do života věřícího patří návštěva bohoslužby, proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela. Jak se u tebe během života měnil důvod, proč chodit do kostela?

Ludmila: Tak nejdříve to bylo, protože jsem musela, protože chodila celá rodina. Postupem času, jak jsem byla v pubertě a dospívala, tak jsem došla k tomu, že už více méně chodit do kostela chci. Cítím, že mi to něco dává. Vidím v tom jakousi posilu do života.

Tereza: Děkuji. Ještě bych se zeptala, jaké prvky by podle tebe měla mít mše svatá, aby zaujala mladé lidi?

Ludmila: Tak to je těžké, každý má rád něco jiného. (smích) Asi si myslím, že by bylo dobré vysvětlit, co se vlastně v kostele děje, občas mi přijde, že je to nesrozumitelné. Nenapadá mě momentálně, jak to mladým upřesnit, ale v tom vidím já problém.

Tereza: Tak se přesuneme k druhému okruhu, což je služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

Ludmila: Já pracuju jako optometriska, což někdy považuju za velkou službu bližnímu. (smích) Jinak se snažím tak jako pomáhat, když jsou nějaké dobročinné sbírky a tak podobně. Byla jsem na workshopu, kde jsme dělali věci, se kterými lidé potřebovali pomoci.

Tereza: Popsala bys mi trochu ten workshop, o co se jednalo, co to bylo?

Ludmila: Jedná se o akci, kde jsou mladí lidé týden a každý den chodí na nějaké brigády, kde pomáhají lidem s prací, kterou potřebují udělat, ať už je to štípání dřeva, uklízení, prostě co je potřeba a dělají to vlastně všechno zadarmo a po večerech mají mladí svůj vlastní program. Je to super.

Tereza: Děkuji. To je úžasná služba bližnímu. Takže se asi přesuneme k dalšímu okruhu, kterým je evangelizace. Co si pod pojmem evangelizace představuješ a vnímáš to jako důležitou věc víry?

Ludmila: Já si pod tím představuju nějaké předávání víry, ukazování toho, že to je součást života a že to není nic divného. A jak si představuji, jak by to mělo fungovat? Nemělo by to být určitě nic násilného, ukazovat to skutky a svým životem a nijak to lidem nevnucovat.

Tereza: A poslední okruh je tedy společenství, co ti přináší společenství, které navštěvuješ a vnímáš společenství jako důležitou součást církve? Jak je podle tebe důležité společenství pro církev?

Ludmila: Pro mě osobně je to důležité, protože jsou to moji nejlepší kamarádi a jsou to lidé, kterým můžu věřit a se kterými můžu řešit to, co ve svém životě potřebuju řešit. Také si můžeme nezávazně popovídat, prostě strávíme spolu

volný čas a myslím si, že je společenství velmi důležité. Lidé nejsou stvořeni k tomu, aby byli samotáři, ale potřebují jiné lidi, se kterými si rozumí, se kterými ten život vidí podobným pohledem, uctívají podobné hodnoty a se kterými si mohou popovídat o všem možném. A udržuje zdravý rozum, pokud je to společenství slušné, pokud to není nějaká sekta nebo něco podobného.

Tereza: Mockrát děkuji za rozhovor.

Martina

Tereza: Ahoj Marti, já bych se tě ráda zeptala na pár otázek k mé bakalářské práci, týká se to čtyř okruhů, kterými jsou eucharistie, služba druhým, evangelizace a společenství. Prvním okruhem je eucharistie. Do života věřícího patří bohoslužba, proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela. Jak se tvůj motiv během života měnil?

Martina: Takže já jsem byla pokřtěna až v devatenácti, což je tedy už před pěti lety už skoro. Před tím jsem do kostela vůbec nechodila, přišlo mi to nudné a nechápala jsem to. Až vlastně v šestnácti v sedmnácti letech jsem začala hledat Boha a je to právě díky společenství, co je u nás doma přes moji kamarádku, ta mě poslala do toho společenství a tam jsem nějak začala nacházet Boha. Prostě jsem mluvila čím dál tím víc a začala jsem ještě rok před křtem chodit do kostela. Takže to se takhle měnilo, postupně jsem čím dál tím víc toužila patřit do toho společenství věřících, kteří přijímají Krista v eucharistii. Když jsem se právě ještě jakoby připravovala na křest, tak si pamatuji takový konkrétní moment. Jak jsem seděla při přijímání v lavici a dívala jsem se na lidi, kteří chodí od přijímání, a zkoumala jsem jejich tváře. To pro mě bylo důležité, někteří se usmívali, někteří byli vlažní a tak, ale úplně jsem toužila také tam jít a zářit jako někteří lidé. Pak jsem se nechala pokřtít a začala chodit do kostela. Měla jsem období, kdy jsem chodila pravidelně – snad každý den – do kostela, to bylo, když jsem začala studovat v Plzni a měla jsem možnost chodit k eucharistii. Teď jako to trochu upadá, teď chodím třeba jednou za týden. Neděli a pak plus ještě jeden nějaký den, když mi to vyjde. Každopádně je eucharistie pro mě důležitá a myslím, že každou možnost, kdy bych mohla jít k eucharistii, tak jí využiji. Nevím, co ses dále ještě ptala.

Tereza: Jaký je tvůj motiv k tomu chodit do kostela? Proč tam vlastně chodíš?

Martina: Motiv? Protože je to pro mě hluboké setkání s Pánem Ježíšem, se společenstvím věřících, to je také důležité. Vnímám, že je to velká milost, když člověk může přijmout Pána tím způsobem chleba. Je to prostě posila v životě. Nikdy jsem si nemyslela, že je to ztráta času, vždycky mi to přijde jako smysluplný čas, i když mám třeba hodně věcí do školy nebo tak, tak vždycky mi to za to stojí. Nevím, jestli jsem vůbec odpověděla na tu otázku. (smích)

Tereza: Úplně úžasně a ještě druhá část té otázky, jaké prvky by podle tebe měla obsahovat mše svatá, aby zaujala mladé lidi?

Martina: Určitě to musí být krásná bohoslužba. Každý symbol, každý postoj má svůj hluboký význam a myslím si, že mnoho ztrácí ta bohoslužba, ta mše svatá, když lidi neznají ty důvody k těm různým postojům. Mě samotnou oslovuje, když je jednak v té mši svaté v liturgii jednota těch postojů, kdy lidi ví, co mají dělat. To je pro mě jedna z takových krásných věcí, když je to krásně připravené, když jsou krásné zpěvy, hudba je strašně důležitá podle mě v liturgii. To také hodně oslovuje, prostě hudba oslovuje i nevěřící lidi, to vím i z vlastní zkušenosti, že jsem si prostě tu hudbu pak poslouchala, aniž bych prostě věděla proč, protože mě to upoutávalo, a pak dobré kázání, určitě. To je také důležité a myslím si, že taky závisí, jak tu liturgii prožívá ten kněz. Když je opravdu přítomen v liturgii, tak ty lidi to o mnoho více zapojuje, než když jsou to nějaká prázdná gesta, nebo ne prázdná, ale když jsou už zajetá, takový stereotyp. To je asi všechno. (smích) Asi bych toho našla ještě víc. Pro mě je vždycky důležitá jednota postojů.

Tereza: Tak se přesuneme tedy k druhému okruhu, kterým je služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

Martina: Službu bližnímu. To asi trochu patří i k té evangelizační otázce, že teď co vnímám jako svojí službu, tak právě, že mám skupinku formační, se kterou se každý týden setkávám jednou a probíráme právě úplně základní otázky víry. Je to na tři roky, takhle jako provázíš ty lidi mladý. Mám dva patnáctiletý – holku a kluka, potom, jestli to k tomu souvisí. Nebo myslíš opravdu službu potřebným?

Tereza: Něco co ty považuješ, ty to vnímáš jako službu druhým, že někomu v něčem pomáháš.

Martina: Tak to je asi určitě tohle. Potom různě organizujeme modlitební víkendy letní, tak to si myslím, že je služba druhým, že to nedělám sama pro sebe. Ale že bych měla nějakou soustavnou službu například nemocným nebo tak, to ne, to jsou takové nárazové akce. Třeba dvakrát za rok. Nevím co ještě. Pro mě je to asi opravdu to místo té služby mladým, že jsem nějakým způsobem poznala společenství a poskytovat jim možnost toho živého společenství, to je strašně důležité. Zvláště v dnešní době, kdy třeba vidím, že je to takové roztržité, ne všechny ty farnosti fungují. Já jsem třeba sama měla právě možnost od začátku své víry být v živém společenství a nikdy jsem nepoznala to, že bych na tu víru byla sama. Právě čím dál tím víc poznávám mladé lidi, kteří prostě nemají druhého člověka, se kterým by si popovídali o víře. To si myslím, že je teď asi moje hlavní služba druhým.

Tereza: Krásný. Dalším okruhem je tedy evangelizace. Co ti říká pojem evangelizace, co si pod ním přesně představuješ a vnímáš ho jako důležitý?

Martina: Takže jednak je to svědectví života, což je to nejtěžší ve své rodině, to je brutální. Skutky, slova a modlitba. Celý životní styl, není to jenom nějaká jednorázová akce na ulici, i když to také si myslím, že je důležité, ale je to právě ten životní styl a vychází to právě z eucharistie a z toho, jak prostě člověk žije tu svojí víru a jak je pevný v kořenech. To s tím souvisí, aby to, co vyznává, tak s tím žil, tak to je určitě první bod, životní styl. A druhý bod je právě ta vnější část, právě třeba ty jednorázové evangelizační akce, hlásání Božího slova nejenom slovem, ale tancem, zpěvem. Slovo Boží, tam patří svědectví, anebo i právě zažití toho živého společenství, kdy člověk může právě oslovit lidi, aby přišli na modlitbu nebo něco takového, co zařizuje společenství, to si myslím, že je evangelizace. Pak ještě co to bylo dál?

Tereza: Co ti říká pojem evangelizace, co si pod ním představíš a jestli ho vnímáš jako důležitý?

Martina: Určitě ho vnímám jako důležité, já myslím, že to je jeden ze základů, co by měl dělat každý křesťan, protože to není jenom pro nás ta víra, to je pro druhé lidi. Určitě bych chtěla zdůraznit to, že to musí být vždycky jako s citlivostí,

protože některé evangelizace jsou fakt strašné a sama mám pocit, že bych radši utekla, a to jsem věřící. Takže určitě musí být citlivé a musí to být z Ducha svatého, nemůže to být nic našeho, ale Ducha svatého. Já se vždycky rozpovídám a pak zapomenu, na co mám ještě odpovídat. Možná melu moc. (smích)

Tereza: Úžasné mluvíš. Takže to jsme asi všechno řekly, co ti říká pojem evangelizace, co si pod ním představíš a jestli ho vnímáš jako důležitý, to jsme zodpověděly. Nebo chceš ještě něco doplnit?

Martina: Možná z toho mám dobré zkušenosti, to bych určitě chtěla povzbudit – všechny křesťany, aby se zúčastnili nějaké evangelizace jako právě na ulici, to je výborné. (smích)

Tereza: Tak posledním okruhem je společenství. Co ti přináší společenství, které navštěvuješ? Jak vnímáš důležitost společenství pro církve?

Martina: Ano, tak to je jeden takový pilíř, opravdu úplně pilíř – živé společenství. Jednak právě, jak už jsem říkala, že pro mě to bylo to místo, kde jsem dostala víru. Jednak je to místo, kam se člověk přijde znovu napojit tím pramenem živé vody. Myslím si, že mně samotné to velmi pomáhá, když třeba mám nějaký krize, tak druhý člověk a to společenství člověka tak jako že podrží. Prostě si nedokážu představit, že bych byla na svoji víru sama, to v životě ne. Ale hlavně co mi ještě přináší, tak je to, že člověk se může společně modlit, přimlouvát se za druhé a může se sdílet, to je jedna z důležitých věcí, prostě sdílet se o víře. Nedokážu si představit, že bych neměla s kým si povídat o otázkách víry. Jednak i z toho důvodu, že já mám nějaký nejistoty, někdo druhý má nějaké nejistoty nebo mám radosti, se kterými se chci dělit, že ano, co se mi stalo v životě s Bohem. Co tam ještě bylo? (smích)

Tereza: Jak vnímáš důležitost společenství pro církve?

Martina: To asi je tohle, podle mě je církve postavená na společenství, že ano. Není to jeden člověk, ale jednota. Je to asi smysl církve to společenství, jinak by církve neměla smysl. Asi by to bylo takové ochuzení. Ještě pro mě bylo také důležité, co se týče toho společenství, tak to, že skrze to společenství Bůh může člověku ukazovat, jak ho přijímá, já jsem se cítila v tom společenství, to

bylo pro mě jedna z vůbec nejdůležitějších věcí, proč jsem se tam vracela, bylo to, že jsem vnímala Boží přijetí. Boha, který přijímá bezvýhradně, takového jaký člověk je, tak to jsem vnímala v tom společenství, že skrze to společenství ke mně Bůh promlouvá nebo ukazuje, jak mě miluje. A ještě také jedna věc – vzory, ve společenství člověk nachází vzory a to je také důležité. Vzory v postoji k Bohu, ke Kristu, jaký mít vztah ke Kristu, to je velká věc, že člověk může mít vzory. Jednak i ty svaté, že ano, ale jednak i jako živé lidi vedle sebe. Asi vše. Ono by se dalo strašně moc povídat, ale myslím, že už to není potřeba. (smích)

Tereza: Moc ti děkuji za rozhovor.

Michal

Tereza: Ahoj Michale, jsem moc ráda, že jsi ochotný mi odpovědět na pár otázek. Prvním okruhem, kterému se budeme věnovat, je eucharistie. Do života věřícího patří návštěva bohoslužby, proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela, jaký je tvůj motiv. Mohl bys mi vyprávět o tom, jak se u tebe motiv chodit do kostela vyvíjel během života?

Michal: Takže první otázka?

Tereza: Jaký je tvůj současný motiv návštěvy kostela? Proč do něj chodíš?

Michal: Do kostela chodím kvůli tomu, že tam mám přátele za a, a potom chodím do kostela kvůli tomu, že chci přijmout eucharistii, a proto, že do kostela rád chodím se utišit.

Tereza: A mohl bys mi popsat, jak se u tebe měnil vztah k bohoslužbě během života od mala do současnosti?

Michal: Samozřejmě když jsem byl malý, tak jsem tam nechtěl chodit, ale postupem času díky kamarádům a díky tomu, že jsem měl svaté přijímání, tak jsem postupně už nechodil do kostela jenom kvůli tomu, že jsem musel, ale i proto, že mě to bavilo.

Tereza: A ty také ministruješ, že? Mohl bys mi říci něco o tom, jaký máš vztah k ministrování a co to tobě přináší konkrétně na té mši?

Michal: Tak ministrování mě baví. Ale pořádně si jako tu mši neužívám a pořádně jí neposlouchám, protože řeším, co se má kdy udělat, abych náhodou neudělal nějakou chybu a tak dále. Přináší mi to, že můžu sloužit Bohu.

Tereza: Děkuji za odpověď na první okruh. Teď se přesuneme k druhému, kterým je služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

Michal: Nevím, třeba hlídám malého bratra nebo občas někomu pomůžu, ale že bych nějak dělal něco cíleně, abych někomu pomáhal, tak to ne. Spíš jako když mě někdo požádá, tak mu pomůžu.

Tereza: Přesuneme se ke třetímu okruhu, kterým je evangelizace. Co ti říká pojem evangelizace, co si pod ním přesně představuješ a vnímáš jej jako důležitý?

Michal: Evangelizace je proces, kdy z nějakého člověka, který nevyznává křesťanství nebo katolickou víru, tak postupně díky evangelizaci se stane katolíkem nebo třeba křesťanem.

Tereza: A vnímáš evangelizaci jako důležitou?

Michal: Vnímám jako důležitou, protože v dnešní době všichni křesťané, kteří žijí na zemi, je to sociálně dané, že mají málo dětí. Pokud chceme, abychom křesťané byli, tak se evangelizovat musí, protože jinak vymřou. Každý křesťan má maximálně jedno, dvě děti a to prostě není přirozený přírůstek, ale přirozený úbytek, to znamená, že pokud chceme, aby to pokračovalo, a nikoho nebudeme evangelizovat, tak za pár let tady nebude nikdo.

Tereza: Děkuji a posledním tématem je společenství. Co ti přináší společenství, které navštěvuješ?

Michal: Tak samozřejmě, když chodím do společenství, je to proto, že se tam mohu setkat s přáteli, můžeme si říkat zábavné historky, co nás zaujalo, můžeme, jak se říká, drbat o všech různých věcech. Hlavně je to dobré, když mám společenství s ostatními křesťany, že si prostě můžeme něco říct a vzájemně si mezi sebou posílit tu naši víru.

Tereza: Děkuji a poslední otázka je, jak vnímáš důležitost společenství pro církev?

Michal: Myslím si, že společnost pro církev je jedno z nejdůležitějších. Když to společenství nebude, tak se ta církev nějakým způsobem rozpadne, takže tím

chci říct, že církev prostě pořád musí být jako společenství, protože díky tomu se utváří a může přijímat i nové názory.

Tereza: Děkuji za rozhovor.

Pavel

Tereza: Ahoj, jsem moc ráda, že mi odpovíš na pár otázek. Ty otázky se budou týkat čtyř okruhů, kterými jsou eucharistie, služba druhým, evangelizace a společenství. Prvním okruhem je tedy eucharistie. Do života věřícího patří návštěva bohoslužby, proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela. Mohl bys mi vyprávět o tom, jak se během tvého života vyvíjel vztah ke mši svaté?

Pavel: Tak, čím začít? Začnu tím, že k víře mě přivedli rodiče, začal jsem chodit tedy s rodiči. Ti mě jako malého nechali pokřtít. Kolem patnáctého roku jsem přijal svátost eucharistie první – svaté přijímání. Jinak teď když jsem při škole, nejsem doma, tak kostel navštěvuji v neděli jednou týdně. Občas, když je nějaká slavnost nebo něco podobného, tak jdu, když tedy nejsem ve škole a nemám nějaké neodkladné záležitosti, které si žádají vyřešení a nemůžu je vyřešit jiný den. V Sokolově, ve své rodné farnosti, kde jsem byl pokřtěn, přijal jsem svátost eucharistie – první svaté přijímání. Pak jsem prošel přípravou na biřmování, biřmovaný tedy nejsem. A jak se vyvíjí můj duchovní život, když je čas a v blízkosti toho, kde se právě nacházím je nějaké společenství mladých nebo nějaké prostě společenství, kde večery chval nebo něco podobného, nějaká meditace nad slovem, tak se snažím tam dostat, pokud mám čas.

Tereza: A kdybys mohl charakterizovat tvůj současný motiv pro návštěvu bohoslužby, tak jaký by byl?

Pavel: Jak to popsat? Když jsem byl menší a ještě do nedávné doby jsem ještě tedy občas ministroval, teď už se k tomu nedostávám, ale jak bych to charakterizoval... Jak to jenom říct? Snažím se, když můžu, tak se snažím dostat se na většinu těch duchovních akcí, ať to jsou ony zmíněné večery chval nebo něco jiného, nějaké rekolekce, nějaké jiné akce. Snažím se prostě dostat všude, kde se něco takového děje, a když to klapne, tak jsem jedině rád,

protože načerpám zase nějakou tu duchovní sílu nebo dá se říct posilu pro další pokračování.

Tereza: Druhá otázka je, jaké prvky by podle tebe měla obsahovat mše svatá, aby zaujala mladé lidi?

Pavel: Prvky, aby zaujala mladé lidi. V současné době to vnímám tak, že, nechci říct, že mše svaté nejsou zajímavé pro mladé lidi, ale ono to ve výsledku nejspíše tak bude. Protože, když mluvím s ostatními lidmi, kteří dříve do kostela chodili, teď nechodí nebo vůbec nechodili, tak mi tvrdí, co bych tam dělal, vždyť tam stojí farář za oltářem, něco si tam povídá a mně to nic neříká. Chápu na druhou stranu to, že farář se nemůže zavděčit všem, má nějakou osnovu, jak tu mši svatou vést svým způsobem. Jak by mohl zaujmout mladé lidi, třeba by tam mladé lidi mohl přilákat, že by se nehrálo pořád jenom na varhany, ale i třeba nějaká kapela mladšího složení. Neříkám tedy kapela čtyřicet, padesát plus, že, ale prostě ti mladí lidé, ta generace kolem dvaceti, pětadvaceti let a občas udělat nějaké výlety s mladýma a oni potom časem sami se do toho kostela možná dostanou, možná ne, ale rád bych věřil tomu, že by to tak být mohlo.

Tereza: Druhým okruhem je tedy služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

Pavel: Služba bližnímu? Já se řídím heslem, když můžu, pomůžu, když nemůžu, pomůžu jinak. Když se jedná o nějakou práci, ať už jednorázovou pomoc, nebo stabilní pomoc, tak se snažím pomoci, vyhovět ostatním nebo vlastně nárokům druhých, ať se jedná o jakoukoliv práci svým způsobem. Jinak když bych měl říct služba druhým, že bych třeba chodil jako někteří, které ve svém okolí znám, že chodí do léčebny dlouhodobě nemocných pomoci lidem nebo tak, tak to tedy ne. Takovou pomoc druhým tedy nedělám, ale pomáhám zase jiným rázem, když chtějí poradit nebo s něčím pomoci, tak mile rád a velmi ochotně pomůžu.

Tereza: Děkuji. Dalším okruhem je tedy evangelizace. Co ti říká pojem evangelizace, co si pod ním přesně představíš a vnímáš ho jako důležitý?

Pavel: Evangelizace je určitě důležitá. Evangelizovat zvláště v dnešní době by se asi mělo, protože mladí lidé vlastně nemají vůbec přehled o Bohu, o náboženství, o nějakých hodnotách, které vlastně náboženství celkově přináší. V některých koutech naší planety ta evangelizace vůbec neproběhla, vůbec nebyla ta civilizace, co v dané končině žije ani kontaktována evangelizátory, misionáři nebo nějakými jinými dobrovolníky, kteří se tímto zabývají. A podle mého je to svým způsobem škoda, že do kostela chodí čím dál tím méně lidí, že je pro ně náboženství a Kristus nezajímavé nebo jak to říci jinak? Nebaví je to tam, prostě je to pro ně, když to řeknu takhle, je to pro ně ztráta času. Než aby šli na hodinu a půl do kostela, tak radši si budou dělat něco svého. V dnešní době veliký hit počítač, komunikační technologie, sociální sítě. Ti lidé to radši prosedí a proflákají čas, který by mohli věnovat na to, aby se sblížili s Bohem nebo pomohli ostatním lidem. Evangelizace podle mého názoru je vlastně přiblížení Krista, přiblížení náboženství ostatním lidem, kteří o tom nemají vůbec žádný pojem nebo o tom vůbec nic neví a je to škoda, protože jestli to bude postupovat tímto způsobem, tak za chvíli křesťanství jako náboženství, jak ho známe, upadne v zapomnění a vůbec to nikomu už nic říkat nebude. Pár lidí se toho určitě bude držet, ale nebude to nic závratného.

Tereza: Děkuji. Posledním okruhem je společenství. Co ti přináší společenství, které navštěvuješ? Jak vnímáš důležitost společenství pro církve?

Pavel: Tak společenství, jelikož navštěvuji svým způsobem pouze večery chval občas, neříkám že nijak extrémně pravidelně, tak ty večery chval mně dávají takovou tu vzpruhu do toho dalšího života, kterou potřebuje asi každý. Každý potřebuje takové to nakopnutí ze strany Boha nebo ze strany toho duchovního života a dává mi to takovou tu energii pro to, abych mohl vykročit dále do života, vykročit vlastně na tu cestu, kterou pro nás má Bůh připravenou, a nezbyvá nám, pokud nevíme, co nám Bůh chce, tak se jenom modlit a doufat, že nám to dá co nejdříve najevo.

Tereza: A jak vnímáš důležitost společenství pro církve?

Pavel: Pro církve je společenství určitě jednou z nejdůležitějších věcí, jak přilákat mladé lidi k církvi, přilákat je do kostela, protože společenství nemusí být nutně to, že se tam lidi sejdou, přečtou si něco z Bible a pak nad tím

přemýšlejší. Společenství mohou mít různý ráz. Buď nějaké výlety třeba, které jsou zaměřeny k nějakému tématu, že cestou se nad nějakým tématem přemýšlí, ale potom, když se někam dojde, tak se udělá třeba nějaký táboráček, vuřty se opečou nebo tak. Ale jde o to, že společenství pro církve je jednou z nejdůležitějších věcí, jak si přitáhnout nové lidi, nové zatoulané ovečky, které se odtrhly od pastýře, ale i tak, i když společenství může být sebelepší, ale stejně ty lidé nepřijdou, protože si řeknou, jednou jsem na nějakém byl a nic mi to neříkalo, byla to strašná nuda, vůbec mě to nebavilo, tak na co budu chodit na další, to určitě bude to samé. Není to nutně pravda, každé společenství může být, některá můžou být nudná, neříkám, že ne, ale zase na druhou stranu není to pravidlo, většina společenství, na kterých já jsem osobně byl, tak byla živá, komunikovalo se tam mezi sebou. Různé zajímavé přednášky, zajímavá témata k rozhovorům. Je to prostě podle toho, kdo to společenství vede. Pokud to vede nějaký postarší farář, tak to společenství asi bude trošku postrádat ráz toho, nějaký ten nádech, aby to bylo v nějakém tom, jak to říci, v nějakém zábavnějším rytmu. Ale pokud to zase pořádká nějaký farář, který má k těm mladším blíže, tak zase to společenství bude takové živější, bude zábavnější, protože mladší farář přeci jenom bude vědět, co nás mladší lidi baví, co nás zajímá a podle toho může přizpůsobit téma toho společenství, toho rozhovoru a té debaty, o čem se tam budou lidé bavit.

Tereza: Tímto ti moc děkuji za rozhovor a loučím se s tebou.

Simona

Tereza: Ahoj Simčo, děkuji, že jsi ochotná se se mnou podělit o své odpovědi do mého otazníku. Prvním okruhem je eucharistie. Do života věřícího patří bohoslužba, a proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela. Mohla bys mi vyprávět o tom, jak se důvody pro návštěvu kostela měnily a jaký je tvůj současný motiv?

Simona: Já jsem chodila do kostela už od malička, byla jsem k tomu vedená rodiči. Nikdy mě ani nenapadlo, že bych neměla chodit, je to součástí mé osobnosti, baví mě to, jsem tam ráda a beru to tak, že si tam můžu v klidu o všem přemýšlet a můžu si tam o čemkoliv popovídat a vždycky tam najdu klid. Je

to bezvadné místo na uspořádání myšlenek a setkání. Já beru Pána Ježíše spíš jako kamaráda, který mi sice neodpoví přímo, ale můžu u něj najít spoustu odpovědí.

Tereza: Jak se vyvíjel tvůj vztah k bohoslužbě?

Simona: Já jsem měla tu výhodu, že u nás chodili ministrovat i holky, takže jsem od malička mohla být součástí bohoslužby. Nejdříve jsem mohla chodit číst přímlyvy, a pak se přímo zapojit i vlastně tím, že jsem byla ministrantkou a tak nějak to zůstalo. Teď tedy už nechodím ministrovat, ale zase se můžu zapojit tím, že občas třeba čtu nebo něco jiného.

Tereza: Porovnej to, jak vnímáš bohoslužbu dnes a jak jsi jí vnímala třeba v pěti letech, v deseti, v patnácti?

Simona: To bych si to musela pamatovat. (smích)

Tereza: Jestli nastala nějaká změna v tvém vnímání bohoslužby?

Simona: Tak určitě, jako když jsem byla dítě, tak jsem to tak nebrala, asi to bylo tak, že když jsem byla úplně malá, tak jsem tam chodila s rodiči a bylo to víc pohádkové, ale že bych to vnímala nějak jinak? Jako velký zlom v mém životě nebyl. Tím, že jsem chodila celý život, tak asi žádný takový zlom tam nebyl.

Tereza: Takže plynulá linie.

Simona: Já nevím, já to beru asi pořád stejně, tak nějak.

Tereza: Dobrá, tak druhá část otázky z tématu eucharistie. Jaké prvky by podle tebe měla obsahovat mše svatá, aby zaujala mladé lidi?

Simona: Myslím si, že je důležité, aby se do ní mohli zapojit. Určitě by to mělo být tak, jak to je, ale je fajn, když jsou přítomny písně, které si mohou mladí lidé zazpívat, je fajn, když jsou při mši kytary, je to takové zpestření a určitě to záleží na tom, jaký je kněz, protože i to, jaké je evangelium a potom hlavně kázání, tak hrozně záleží, jestli těm lidem to něco dá a není to jenom u těch mladých lidí, to je u všech. Některý pan farář umí zaujmout jak děti, tak mladé, tak starší lidi, a některý pan farář to má třeba moc odborné nebo neumí zaujmout. Takhle jsem o tom nikdy nepřemýšlela. (smích) Myslím si, že také

velmi důležité jestli v tom místě, kam chodí do kostela, jsou třeba další mladí lidé, kteří jsou na tom stejně jako on nebo ona, protože přeci jenom, když člověk vidí, že těch lidí, kteří věří, je víc a může se s nimi přátelit, může si s nimi povídat, tak je to úplně jiné, než když je sám a ostatní na něj divně koukají, co tam on v jeho věku dělá. Je fajn, když se mohou zapojit do bohoslužby, třeba když se nesou dary nebo něco, prostě záleží, jak je to v tom kostele uzpůsobené a také jak velký kostel to je, že ano.

Tereza: Tak se přesuneme k druhému okruhu, kterým je služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

Simona: Částečně ano, částečně jsem si to vybrala zaměřením své školy, protože až dostuduji, tak bych chtěla pomáhat druhým, dělám v oboru rehabilitace a chtěla bych právě dělat u seniorů nejspíše, takže doufám, že ano, že budu moci pomáhat. (smích) Pak to takové klasické v rámci rodiny, to si myslím, že člověk nemůže brát jako službu druhému, ale prostě jako automaticnost.

Tereza: Třetím okruhem je evangelizace, co si představuješ pod pojmem evangelizace a vnímáš ji jako důležitou?

Simona: Ještě jednou konec otázky?

Tereza: Co ti říká pojem evangelizace a vnímáš evangelizaci jako důležitou?

Simona: Tak myslím si, že v České republice určitě to důležité je, protože spoustu lidí ani neví, co si pod tím představit. Hlavně u mladých, kteří mají zkrácené informace nebo jsou od toho i odrazováni rodiči a vůbec se nedostanou k těm informacím a myslím si, že prostě ti lidé, kteří věří nebo takhle, že jsou úplně divní a straní se jim kvůli tomu. Při tom kdyby měli ty informace, tak by je to třeba také zaujalo. Záleží, kde jsou, ale myslím si, že je rozdíl mezi tím, jak je to na Moravě a jak je to tady v západních Čechách, přece jenom to množství lidí, které tam chodí do kostela a ví o tom víc, je více na Moravě než tady u nás. Je to poznat třeba i ve způsobu chování, i když třeba člověk jenom jede dopravou nebo tak, že přece jenom takové ty základy slušného chování, že tam chybí, a myslím si, že to občas s tím i souvisí a kdyby třeba věděli i něco o Pánu Ježíši, tak že třeba by se tak nechovali.

Tereza: A kdybys ještě zodpověděla tu první část otázky, co si přesně představuješ pod tímto pojmem evangelizace? Jestli bys to mohla nějak definovat?

Simona: Já bych řekla, že to je hlavně získat informace o víře. Je to služba toho slova. Ale nevím, neumím ti přesně odpovědět.

Tereza: Tak poslední otázka bude snad nejlehčí – společenství. Co ti přináší společenství, které jsi navštěvovala, protože jsi říkala, že teď už nechodíš. Jak vnímáš důležitost společenství pro církev?

Simona: Myslím si, že je to velmi důležité, protože tam člověk může najít tu sílu a porozumění a hlavně díky tomu může třeba i přivést další lidi k víře, protože když je na to člověk sám, tak to jde dost špatně, ale když má možnost vzít toho člověka mezi ostatní, tak třeba vidí, že to je normální a že je to fajn. Nejde teď jenom o mladé, ale o všechny, ale záleží také, jaké to společenství je a ti lidé by se de facto podle toho měli chovat. Když to bude společenství, kde sice se budou scházet, ale bude tam chybět de facto ten Kristus mezi nimi, tak je to na nic. Takže by to mělo být takové to správně společenství, které se podle toho chová. A je to důležité nejen u těch mladých, ale je fajn, když třeba se mohou scházet starší lidé, mohou debatovat a je fajn, když se do toho zapojí i pan farář, který umožní nějaké setkání na faře nebo tak něco.

Tereza: A kdybys řekla, co tobě konkrétně přinášela ta Hora?

Simona: Určitě pocit, že tady nejsem sama, protože jsem nikoho tady ve městě neznala a takhle jsem se mohla třeba s nimi i někam podívat a určitě spoustu nových přátel, se kterými doufám, že budu ještě dlouho ve styku a ještě se s nimi uvidím a pojedu třeba s nimi na duchovní obnovu. Když můžu být v tom společenství, tak mi to doufám pomůže dále rozvíjet tu svojí víru.

Tereza: Moc děkuji za rozhovor a loučím se s tebou.

Tomáš

Tereza: Ahoj Tome, jsem ráda, že mi odpovíš na pár otázek, bude se to týkat čtyř okruhů, o kterých už jsem ti říkala. Prvním okruhem je eucharistie. Do života věřícího patří návštěva bohoslužby, proto bych s tebou ráda mluvila o tom, proč chodíš do kostela. Mohl bys mi vyprávět o tom, jak se u tebe během života měnil motiv chodit do kostela a jaký je tvůj současný motiv?

Tomáš: Určitě počáteční motiv byl ten, že jsem se narodil ve věřící rodině, takže jsem k tomu byl vychováván, vychováván k víře od rodičů a postupně rodiče věděli, že asi nestačí, aby mi o tom vyprávěli sami, tak jsme chodili do živé farnosti, kde je živé společenství. Díky tomu a lidem, kteří do něj chodili, jsem byl nadále motivován nějak v tom žít a poznávat nejenom ty lidi, ale skrze ně i třeba Pána Boha a to, co nás dává dohromady. Nynější motiv není jenom společenství, parta lidí, se kterými mi je dobře, ale to, že společně můžeme poznávat nám neznámé a můžeme se sdílet a tak nějak víc s Bohem.

Tereza: Děkuji, druhým okruhem je služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?

Tomáš: Já si troufám říci, že moje služba bližnímu je to, že jsem vedoucím skautského oddílu, který má padesát členů, takže ne že bych nějak měl velké zásluhy na vzdělávání dětí, ale spíš jsem takový organizátor těch vedoucích, kteří se o ně starají, a zkouším na to dohlížet, aby vše dobře fungovalo, takže to je taková moje služba, bych řekl.

Tereza: Děkuji, třetím okruhem je evangelizace. Co si přesně pod pojmem evangelizace představuješ, co ti tento pojem říká? Vnímáš to jako důležité?

Tomáš: Tenhle pojem mi říká to, že bych se neměl stydět za svoji víru, což se nestydím a občas se mi to v uvozovkách vymstí, což vlastně je takový důsledek té evangelizace. Sám se občas divím, že na mně někdo pozná, že jsem věřící, aniž bychom se o tom bavili, a často se to stává předmětem nejenom diskuze, ale občas i nějakých negativních reakcí, a tak dále. Takže já to neberu nějak doslova, ten pojem evangelizace, že bych rozdával na ulici něco nebo tak podobně, ale spíše jsem otevřený diskuzi, debatě a lidem, když se ptají na tuhle otázku.

Tereza: A vnímáš to jako důležitý pojem pro církev?

Tomáš: Prosím? Špatně jsem tě slyšel.

Tereza: Jestli vnímáš evangelizaci jako důležitou součást církve?

Tomáš: Určitě ano, v některém z posledních listů od pana biskupa byla taková negativní zpráva o tom, jak je evangelizace velice důležitá, protože jinak církev nemusí mít budoucnost.

Tereza: A tedy posledním okruhem je společenství. Co ti přináší společenství, které navštěvuješ, a jak vnímáš důležitost společenství pro církve?

Tomáš: Já už jsem o tom dost mluvil, ale společenství je jedna z nejdůležitějších věcí, protože když jsou lidé sami, tak nebývají moc šťastní. Záleží samozřejmě na člověku, ale ve více se to lépe táhne, společnost je důležitá věc, kde se lidi motivují nejenom přátelstvím a nějakými osobními kontakty, ale mohou se navzájem podporovat a tak dále.

Tereza: A co konkrétně tobě přináší společenství, které navštěvuješ?

Tomáš: Dobré přátele, se kterými rád trávím čas a můžeme se společně a navzájem povzbuzovat a pomáhat si a vyrůstat spolu.

Tereza: Moc děkuji za rozhovor, měj se krásně. Ahoj.

Zuzana

Tereza: Ráda bych se tě zeptala na pár otázek k mému dotazníku. Bude se to týkat čtyř okruhů. Těmi okruhy jsou eucharistie, služba druhým, evangelizace a společenství. Prvním okruhem je eucharistie. Do života věřícího patří návštěva bohoslužby, proto bych o ní s tebou ráda mluvila. Proč zrovna ty chodíš do kostela? Mohla bys mi vyprávět o tom, jak se ta motivace chodit do kostela během tvého života měnila?

Zuzana: Nevím, jak začít.

Tereza: Proč chodíš do kostela?

Zuzana: Protože jsem věřící člověk a byla jsem vychovávána v katolické rodině. Nijak zvláště jsme dříve do kostela nechodili, až v pozdějším věku. V podstatě když jsem byla malá, tak jsem to vnímala jako takové nutné zlo, že musím chodit do toho kostela, ale prostě jsem si říkala, že když jsem věřící, tak si budu věřit po svém, nepotřebuju na to nějaký kostel nebo nějaké společenství, že vlastně ti lidé, co tam chodí, jsou pokrytci. Když jsem se připravovala na biřmování, tak jsem doopravdy uvěřila.

Tereza: Takže, když bys shrnula onen vývoj, nejprve to byla povinnost a popsala bys mi nějak popis přerodu k současnému stavu?

Zuzana: Byla to příprava na biřmování.

- Tereza:* Byl tam nějaký důležitý moment, důležitý zvrat?
- Zuzana:* Nebyl tam nárazový moment, každopádně k biřmování jsem šla, že jsem byla přinucená, ale dokončila jsem to dobrovolně.
- Tereza:* Takže tam byl nějaký moment změny.
- Zuzana:* Ano, ale nebyl to jeden okamžik.
- Tereza:* Jaké prvky by podle tebe měla obsahovat mše svatá, aby zaujala mladé lidi?
- Zuzana:* Určitě nějakou akční hudbu!
- Tereza:* Ještě tě něco napadne, jestli bys to mohla rozvést, jak si to konkrétně představuješ?
- Zuzana:* Zrovna nedávno jsme to rozebírali a třeba matce se líbí to, že v evangelických církvích během mše v uvozovkách, nevím, co přesně mají, jsou předávána svědectví, jak se ti lidé setkali s Bohem. Mluvila jsem o tom s Martinem a ten si stěžoval, že je to pořád v podstatě to samé, monotónní a nudné, vždycky ví, co přijde, že kromě toho kázání není nic jiného.
- Tereza:* Ty bys tedy do toho vložila nějaké překvapení nebo hudbu a jakou hudbu?
- Zuzana:* Jestli mám odpovídat jenom za sebe, tak rozhodně hudbu. Minulý týden jsme o tom mluvili doma a matce by se líbilo svědectví druhých lidí, jak se setkali s Bohem.
- Tereza:* Pro tebe, proč je důležitá hudba?
- Zuzana:* Je emocionální, vtáhne tě do děje. Mladí lidé žijí hudbou a ta otázka je zaměřena na mladé lidi, takže podle toho je moje odpověď. Hudbou nemyslím to, že si tam někdo bude něco fidlat na housle nebo foukat do flétny a takové kytary a country, prostě něco ve stylu Michael.
- Tereza:* Druhým okruhem je služba druhým. Děláš ve svém životě něco, co považuješ za službu bližnímu?
- Zuzana:* Snažím se, ale abych se zapojovala do nějakých konkrétních akcí v okolí, co se týče společenství, tak to ne. Spíše se snažím zaměřit na vděčnost rodičům, zahrnout do toho bratra. Obětování svého času druhým, když něco potřebují. Což by samozřejmě mělo být přirozenost.

Tereza: Třetím okruhem je evangelizace. Co si pod pojmem evangelizace představíš a vnímáš to jako důležité?

Zuzana: Evangelizaci vnímám jako šíření víry, předávání učení mezi nevěřícími.

Tereza: A vnímáš to jako důležitou součást života věřícího?

Zuzana: Určitě, obzvláště v dnešním světě, v naší republice, která je považována za ateistickou, tak si myslím, že to je důležité, že spousta lidí se s tím Bohem neseťká. Lidé to považují za pohádku a při tom neměli ani možnost se s tím setkat. Něco co slyšeli z knížek nebo z novin, že faráři jsou pedofilové, a to jim utváří zkreslený pohled na církev, na náboženství, na víru.

Tereza: Další otázkou je společenství. Co ti přináší společenství, které navštěvuješ, a jak vnímáš důležitost společenství pro církev?

Zuzana: Pocit sounáležitosti, pochopení, protože mám spoustu přátel mezi nevěřícími, ale tohle s nimi probírat nemůžu, nenajdu v nich oporu a radu, to u těchto nevěřících chybí. Společenství je opora a jistota. Nevím, jak přesně to vyjádřit. Mohu s nimi probrat choulostivá témata a najít pochopení a dostat i rady. Dále i zábavu, povídání, ale hlavně s nimi sdílím něco, co s ostatními ne, i když se s nimi setkávám méně často než s nevěřícími kamarády. Ale s těmi věřícími, jak to říci, jsme propojenější, panuje mezi námi důvěra. Známe se důvěrněji i přes to, že se setkáváme méně často.

Tereza: Jak vnímáš důležitost společenství pro církev?

Zuzana: Já si myslím, že je to určitě důležité a přínosné, protože člověk není sám. Může sdílet nejenom víru, ale i jiné stránky života. A jak už jsem říkala, je málo věřících lidí, takže potkat se s někým, s kým to můžeš probrat a vlastně jsou ti věkově blízko, zájmově blízko, je strašně složité takového člověka najít. Upevňuje se víra a utváří se u nově příchozích členů, kteří jsou společenstvím podporováni.

Tereza: Děkuji za rozhovor. Ahoj.

Abstrakt

LICHTENBERGOVÁ, T. *Náboženský život mladých katolíků*. České Budějovice 2016. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra pedagogiky. Vedoucí práce doc. Michal Kaplánek, Th.D..

Klíčová slova: katolická mládež, eucharistie, evangelizace, služba druhým, společenství

Práce se zabývá prožíváním základních oblastí víry mladými katolíky z Plzeňského kraje. Teoretická část obsahuje vymezení čtyř základních oblastí: eucharistie, evangelizace, služba druhým a společenství. Dále definuje pojem mládež a objasnění důležitosti náboženství pro mladého člověka.

Praktická část obsahuje výzkum týkající se vztahu k výše zmíněným oblastem. Zde se nachází seznámení s výzkumnou metodou zvolenou pro tuto práci s popisem jednotlivých fází. Dále obsahuje případovou analýzu se základní charakteristikou jednotlivých respondentů. Seznamuje s přehledem kategorií. Poslední částí je srovnávací analýza.

Abstract

The Religious Life of the Catholic Youth

Key words: the Catholic youth, the Eucharist, evangelism, helping others, community

The thesis deals with the way the basic aspects of religion are experienced by young Catholics in the Pilsen region. The theoretical part of the work contains the definitions of four basic areas: the Eucharist, evangelism, helping others and community. Furthermore, the term youth is specified and the importance of religion for a young person is explained.

The practical part is based on a research exploring the attitudes to the above mentioned areas of the Catholic religion. Firstly, the research method and the individual stages of the research are described. Secondly, there is a case analysis completed by the basic characteristics of the respondents. Next, a survey of categories is listed. The final part of the thesis provides a comparative analysis.